POLITECHNIKA WARSZAWSKA

SPRAWOZDANIE REKTORA

kadencji 1962/1965

przedstawione na posiedzeniu
SENATU POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
w dniu 1 września 1965

WARSZAWA – SIERPIEŃ 1965

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

SPRAWOZDANIE REKTORA

kadencji 1962/1965

przedstawione na posiedzeniu
SENATU POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
w dniu 1 września 1965

WARSZAWA – SIERPIEŃ 1965

SPIS RZECZY

Wykonano w Zakładzie Graficznym Politechniki Warszawskiej
Nakład 150 + 20. Arkuszy druku 5. Papier offset kl. III. 90 g.
Oddano do druku dn. 18. VIII. 1965 r. Zamówienie nr 456. E-84

CZĘŚĆ WSTĘPNA

1. Informacje ogólne

Okres kadencji poprzedniej cechowały poważne zmiany w strukturze wydziałowej Politechniki Warszawskiej. Wtedy to (1960/61) liczba wydziałów została zredukowana z 16 do 12 (ściślej, początkowo do 11 z tym, że było przewidziane późniejsze powołanie Wydziału Mechaniki Precyzyjnej, co nastąpiło we wrześniu 1962).

Wydziały Budownictwa Lądowego i Budownictwa Przemysłowego połączone zostały w jeden Wydział Inżynierii Budowlanej (IB).

Wydziały Budownictwa Wodnego oraz Inżynierii Sanitarnej w Wydział Inżynierii Sanitarnej i Wodnej (ISW).

Uległy redukcji i przegrupowaniu katedry na Wydziałach Mechanicznych. Wydział Mechaniczny Konstrukcyjny oraz Wydział Lotniczy zostały połączone w jeden Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa (MEL) przy równoczesnym wyłączeniu z dawnego Wydziału MK katedr ciężkich maszyn roboczych (Dźwignic, Maszyn Budowlanych i Drogowych) oraz Katedry Budowy Lokomotyw (ze zmianą nazwy na Katedrę Pojazdów Szynowych) do nowopowstałego Wydziału Maszyn Roboczych i Pojazdów (MRP), który zjednoczył równocześnie dotychczasowe Wydziały Samochodów i Ciągników oraz Maszyn i Urządzeń Rolniczych.

Uległ likwidacji Wydział Sprzętu Mechanicznego dzieląc się między Wydział Mechaniczny Technologiczny i nieco później (1962) powstały Wydział Mechaniki Precyzyjnej.

W stosunku do tych poważnych przeobrażeń organizacyjnych okres kadencji 1962-1965 można by określić jako okres stabilizacji organizacyjnej. Niemniej procesy zmian strukturalnych zachodziły dalej - wewnątrz wydziałów, a także wewnątrz katedr.

I tak, poważnym wewnętrznym zmianom organizacyjnym podległy w okresie sprawozdawczym Wydziały: Elektryczny, Łączności, Chemiczny i Architektury (por.I.1).

Zaawansowano również prace dla ustalenia zmian organizacyjnych na Wydziale Komunikacji.

Daleko idącemu uporządkowaniu uległa na wszystkich wydziałach struktura zakładowa katedr, przy czym przestrzegane były, uzgodnione z Ministerstwem Szkolnictwa Wyższego, warunki uzasadniające powoływanie zakładów wewnątrz katedr (kierownictwo, odrębność problematyki badawczej i dydaktycznej i związanej z tym bazy, kadra).

Ważnym wydarzeniem organizacyjnym było utworzenie w r. 1963, po dłuższym okresie przygotowawczym, dwóch pierwszych Instytutów Uczelnianych - Matematyki i Techniki Cieplnej (por. j.w. I.1). W czerwcu 1965 przyjęty został przez Senat P.W. projekt statutu Instytutu Fizyki, który powinien powstać jeszcze w tym roku. Poza omówionymi sprawami organizacyjnymi oraz bieżącymi funkcjami zarządzenia i nadzoru, zainteresowanie kierownictwa Politechniki Warszawskiej kadencji 1962-1965 koncentrowało się głównie na sprawach, które, wkrótce po nakreśleniu ramowego planu działalności kierownictwa P.W. w październiku 1962, utwierdzone zostały uchwałami IX Plenum KC PZPR w grudniu 1962 jako najistotniejsze dla rozwoju szkolnictwa Wyższego w kraju w ogóle, a dla wyższego szkolnictwa technicznego w szczególności.

Z tych spraw - kierunków działania, wymienić należy przede wszystkim następujące:

- Zagadnienie kadry naukowej - w szczególności nowej kadry naukowej,
- Sprawę wzrostu sprawności procesu dydaktycznego w dwojakim aspekcie: poprawy stosunku liczby kończących do rozpoczynających studia i poprawy regularności studiów w powiązaniu z rewizją planów studiów, analizą treści programowych nauczania i rozwojem form wychowawczego oddziaływania na młodzież studiującą,
- Rozwój i pogłębianie współpracy Uczelni z gospodarką narodową w dziedzinie rozwoju postępu technicznego oraz

poszukiwanie lepiej do tego dostosowanych form organizacyjnych w strukturze Szkoły,

- Opracowanie planu perspektywicznego rozwoju Politechniki Warszawskiej w świetle zadań szkoleniowych sprecyzowanych przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego zgodnie z ogólnymi dyrektywami XI Plenum.

Około tych czterech węzłowych punktów - grup zagadnień - koncentrowały się zarówno ciągłe prace Kierownictwa Politechniki Warszawskiej, jak i podejmowane, skoncentrowane w czasie, akcje. Do tych skoncentrowanych akcji zaliczyć należy przede wszystkim opracowanie Planu Perspektywicznego rozwoju Politechniki Warszawskiej do r.1980 w dwóch wersjach:

- pierwszej w oparciu o zadania sformułowane przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego w lipcu 1963 z uzupełnieniem z listopada tego roku (patrz I.2),
- drugiej z przełomu roku 1964/65 uwzględniającej modyfikację zadań szkoleniowych Politechniki Warszawskiej, przekazaną przez Ministerstwo Szkolnictwo Wyższego we wrześniu 1964 (patrz j.w. I.2).

Drugą akcją o dużej doniosłości, tym razem w dziedzinie polityki kadrowej, była analiza sytuacji i zmian w kadrze asystentów i adiunktów w związku z przypadającym na koniec września 1964 drugim od czasu wejścia w życie Ustawy z dnia 5.XI. 1958, trzyletnim terminem rotacyjnym, obejmującym wyjątkowo dużą liczbę (według ówczesnej nomenklatury) pomocniczych pracowników nauki.

N.b. według przepisów wspomnianej ustawy "sztywne" okresy rotacyjne liczyły się wszystkim pomocniczym pracownikom nauki (bez względu na poprzedni staż) dopiero od daty wejścia w życie powyższej Ustawy.

Operacja nie była łatwa: z jednej strony należało odmłodzić skład kadry asystenckiej, z drugiej - nie wolno było utracić cennych dla realizacji zadań szkoleniowych doświadczonych asystentów i adiunktów, nie spełniających warunków dla dalszego ich zatrudnienia w charakterze znów według ówczesnej nomenklatury) pracowników nauki.

Znalezione w uzgodnieniu z Ministerstwem Szkolnictwa Wyższego rozwiązania, przeniosły częściowo następstwa operacji rotacyjnej 1964 na cały rok szkolny 1964/65, łącząc ją w ten sposób z bieżącą rotacją 1965.

W dziedzinie poprawy sprawności toku studiów podkreślić należy przede wszystkim konsekwentne wysiłki działu nauczania i wydziałów dające w rezultacie stopniową, wymierną w liczbach poprawę (patrz III.1).

Wysiłek w kierunku równoczesnego rozwoju wychowawczego oddziaływania Szkoły, przechodzenie od nauczania do kształcenia przyszłych inżynierów, do podniesienia kwalifikacji pedagogicznej młodych pracowników, wreszcie do poprawy planów i programów studiów w okresie minionego trzechlecia ilustruje rozwój i systematyczna praca dwóch jednostek: Zakładu Metod Nauczania i Wychowania oraz Senackiej Komisji d/s planów studiów i programów (patrz III.2).

Osiągnięcia tych zespołów nie tylko pozytywnie wpływały na bieżące kształtowanie pracy dydaktycznej i wychowawczej oraz ukształtowanie planów studiów i treści nauczania. Zarysowały się również w wyniku ich prac ważne wskazania na przyszłość, a także cenne okazały się powiązania z pracą Międzyuczelnianego Ośrodka do Spraw Studiów nad Szkolnictwem Wyższym i zespołami programowymi Sekcji Technicznej Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Oddzielną pozycję stanowią prace Senackiej Komisji do Spraw Wychowawczych z jej licznymi podkomisjami współpracującymi z organizacjami studenckimi (ZSP, ZMS, ZMW) i właściwymi komisjami roboczymi ZSP (patrz III.5).

Przeglądem osiągnięć w zakresie współpracy Politechniki Warszawskiej z Gospodarką Narodową była otwarta w końcu listopada 1962 wystawa zatytułowana "Politechnika Warszawska - Gospodarce Narodowej". Wystawa ta stała się swego rodzaju wydarzeniem nie tylko przez fakt osobistego zainteresowania się nią najwyższych czynników rządowych i kierownictwa politycznego, ale również przez dobitne wskazanie jak poważnym i niedostatecznie wykorzystanym zapleczem postępu technicznego są wyższe uczelnie.

Ważnym wydarzeniem było zastąpienie tzw. Uchwały Nr 2 (Uchwała Nr 2 Prezydium Rządu ze stycznia 1955 r.) Uchwałą Nr 108 Rady Ministrów z dn. 16 marca 1963 r., normującą współpracę wyższych uczelni z gospodarką narodową i stwarzającą szersze możliwości rozwoju tej współpracy.

Należy podkreślić udział Politechniki Warszawskiej w opracowaniu odpowiednich aktów normatywnych. Niestety nie wszystkie pożyteczne, wynikające z szerokich doświadczeń, sugestie prawnych unormowań znalazły się w ostatecznej redakcji samej Uchwały Nr 108, a następnie zarządzeń wykonawczych i instrukcji.

Rozwinięcie przedstawionej tematyki podane jest w dalszych częściach sprawozdania.

Lata 1962-1965 były okresem ważnych, w życiu ogólnonarodowym i w życiu Uczelni, rocznic i wydarzeń.

Poza wspomnianą już wystawą Politechnika Warszawska - Gospodarce Narodowej, odbył się w marcu 1963 r., dla uczczenia dwudziestej rocznicy Polskiej Partii Robotniczej, zjazd byłych wychowanków Politechniki - działaczy postępowych okresu międzywojennego i wojennego. Zjazd ten stał się ważnym aktem zbliżenia szeregu wybitnych działaczy politycznych do dzisiejszych spraw Politechniki Warszawskiej i jej młodzieży.

Rocznica XX-lecia odrodzenia Wojska Polskiego (1963), dwudziestolecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (1964), wreszcie dwudziestolecia wyzwolenia ziem polskich w końcowym etapie wojny (1965) znalazły swe odbicie w codziennym życiu Szkoły i jej wydziałów: opracowanie referatów obrazujących rozwój wydziałów w okresie dwudziestolecia, poświęcone tym rocznicom specjalne zebrania rozszerzonych Rad Wydziałów, imprezy organizacji studenckich itp.

Wreszcie rok 1965 będzie rokiem 50-letniego jubileuszu Politechniki Warszawskiej jako Szkoły z polskim językiem wykładowym.

Postanowiono uczcić tę rocznicę przez specjalnie uroczystą inaugurację roku akademickiego 1965/66 przeniesioną w związku z tym na dzień 15 listopada 1965, wydaniem księgi 50-lecia Politechniki Warszawskiej i obchodami wydziałowymi.

Już w kwietniu 1965 r. spośród przewidzianych wydziałowych obchodów 50-lecia, odbył się jubileuszowy zjazd i uroczystość na Wydziale Architektury - jedynym obok Wydziału Chemicznego Wydziale, który bez zmiany nazwy i zasadniczych zmian wewnętrznej struktury przetrwał całe 50-lecie.

2. Struktura organizacyjna rektoratu. Skład osobowy. Komisje senackie i rektorskie

1. Na kadencję 1962/65 został wybrany rektorem P.W. w dniu 9 maja 1962 powtórnie prof. Jerzy Bukowski (rektor z lat 1952-53).
   W dniu 12.V.1962 r. zostali wybrani prorektorami
   prof. Kazimierz Kolbiński (powtórnie)
   prof. Stanisław Król (prorektor z lat 1952-1956)
   prof. Jan Różycki (prorektor z lat 1954-1956).
   Ze stanowisk prorektorów ustąpili dn. 1.IX.1962 r.:
   prof. Eugeniusz Hildenbrandt
   prof. Janusz Tymowski.
2. Podział funkcji w kierownictwie uczelni ustalony został jak następuje.
   Prorektor prof. Kolbiński objął sprawy ogólne, w szczególności sprawy organizacyjne, inwestycje, zakupy aparatury, sprawy lokalowe, bhp, kontakty zagraniczne.
   Prorektor prof. Różycki objął sprawy nauki oraz współpracę naukowo-gospodarczą z przemysłem, wydawnictwa uczelniane, sprawy biblioteki.
   Prorektor prof. Król objął sprawy nauczania.
   W dziale nauczania powołani zostali trzej zastępcy prorektora.
   prof. Zofia Kietlińska powołana w dn. 4.X.1962 r.
   prof. Stanisław Lenczewski powołany w dniu 1.X.1962 r.
   prof. Henryk Muster powołany w dniu 1.X.1962 r.
   Jako delegaci rektora zostali powołani:
   prof. Władysław Araszkiewicz - delegat do Spraw Kandydatów na Studia, powołany w dniu 1.X.1962 r.

doc. Tadeusz Puff - delegat do spraw studiów zaocznych, powołany w dniu 1.X.1962 r.
prof. Wiktor Sudra - delegat do spraw wychowawczych i spraw dyscyplinarnych studentów, powołany w dniu 1.X.1962 r.

3. Komisje senackie i inne komisje i zespoły działające w czasie kadencji 1962/65.

a) Komisja dyscyplinarna dla pracowników nauki
Przewodniczący - prof. dr Bolesław Dubicki
Komisja powołana jest na okres 1.X.1962 - 30.IX.1965

b) Komisja dyscyplinarna dla studentów
przewodniczący - doc. Leon Chodkiewicz
Komisja powołana jest na okres 1.X.1964 - 30.IX.1967 r.
(w poprzedniej kądencji Komisji 1.X.1962 - 30.IX.1964 r. doc. Chodkiewicz również był przewodniczącym).

c) Odwałowawcza komisja dyscyplinarna dla studentów
przewodniczący - prof. Stanisław Kuhn
Komisja powołana jest na okres 1.X.1964 - 30.IX.1967 r.
(w poprzedniej kadencji Komisji przewodniczącym był również prof. Kuhn).

d) Senacka komisja budżetowa
przewodniczący prof. Janusz Tymowski
Komisja powołana jest na okres 1.X.1962 - 30.IX.1965 r.

e) Senacka komisja do spraw pomocniczych pracowników nauki
przewodniczący - doc. dr Henryk Leśniok
Komisja powołana jest na okres 1.X.1962 - 30.IX.1965 r.
(w okresie od 16.XI.1964 do 31.VIII.1965 r. w związku z nieobecnością w kraju doc. Leśnioka pracami komisji kieruje zastępca przewodniczącego prof. Jan Podoski).

f) Senacka komisja do spraw pracowników dydaktycznych przewodniczący - prof. dr Eugeniusz Hildebrandt
(Komisja została powołana zgodnie z zaleceniem MSzW - pismo z dn. 29.IV.1962 Nr. DP-II-1c/12/62 - na posiedzeniu Senatu w dniu 27.VI.1962 r.).

g) Komisja statutowo-organizacyjna
przewodniczący - prof. Witold Szymanowski
Komisja powołana jest na okres 1.X.1962 - 30.IX.1965 r.

h) Senacka komisja do spraw wychowawczych
przewodniczący - prof. Wiktor Sudra
Komisja powołana jest na okres 1.X.1962 - 30.IX.1965 r.

i) Senacka komisja biblioteczna
przewodniczący - prof. Zbigniew Wasiutyński
Komisja powołana jest na okres 1.X.1962 - 30.IX.1965 r.

j) Senacka komisja do spraw planów studiów i programów
przewodniczący - prof. Eugeniusz Olszewski
Komisja powołana jest na okres 1.X.1962 - 30.IX.1965 r.

k) Senacka komisja do spraw kandydatów na studia
przewodniczący - prof. Władysław Araszkiewicz
Komisja powołana jest na okres 31.XII.1963 - 30.IX.1965 r.

l) Komisja konkursowa studenckich stypendiów naukowych
przewodniczący - prof. Stanisław Lenczewski
Komisja powołana jest na okres 1.X.1962 - 30.IX.1965 r.

m) Zespół rektorski do opiniowania prac pozaplanowych
przewodniczący - doc. Henryk Trebert
(Zespół powołany został na miejsce zlikwidowanej z dniem 1.I.1965 r. Rektorskiej komisji do spraw zleceń - zgodnie z Instrukcją MSzW z dnia 15.X.1964 r. w sprawie przyjmowania zleceń i wykonywania pozaplanowych prac naukowo-badawczych, naukowo-usługowych i usługowych przez szkoły wyższe podległe Ministrowi Szkolnictwa Wyższego).
Skład Zespołu w stosunku do składu Komisji został niezmieniony. Zespół powołany jest na okres 1.I.1965 - 31.XII.1965 r.

n) Komisja rektorska do spraw dodatków za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia.
przewodniczący - prof. Witold Hermanowicz
Komisja powołana została przez Prorektora prof. Kolbińskiego w marcu 1964 r.

o) Komisja rektorska do spraw organizacyjnych Wydziału Komunikacji
przewodniczący - prof. Janusz Tymowski
Komisja powołana została w dniu 15.I.1965 r. (czasowo).

p) W r.1964 powołana została przez Wiceministra Minca Komisja do spraw organizacyjnych Wydziału Inżynierii Chemicznej pod przewodnictwem prof. D.Smoleńskiego.

r) Zespół do spraw kandydatów na studia
Kierownikiem zespołu jest prof. Władysław Araszkiewicz.
Zespół zajmuje się akcją informacyjną wśród młodzieży szkół średnich o studiach na Politechnice Warszawskiej, przygotowywaniem materiałów pomocniczych z matematyki i fizyki dla kandydatów na studia. Członkowie Zespołu w charakterze obserwatorów biorą udział w egzaminach maturalnych.
Zespół podlega bezpośrednio Rektorowi.

s) Zakład Metod Nauczania i Wychowania, czynny bez oficjalnego aktu utworzenie ze strony Ministerstwa od r.1963
p.o. Kierownika Zakładu - prof. Zofia Kietlińska
W kwietniu 1965 powołany został Zespół Konsultacyjny Zakładu z udziałem profesorów specjalistów spoza P.W.

t) Komitet Obchodu 50-lecia Politechniki Warszawskiej
Przewodniczący Komitetu - prof. Kazimierz Kolbiński
Sekretarz - doc. A.Houwalt
Przewodniczący Komitetu Redakcyjnego Księgi 50-lecia - prof. Eugeniusz Olszewski.
Komitet powołany został w dniu 15.IV.1964 r. (w r.1963 Senat powołał Komitet Obchodu 50-lecia P.W. w innym składzie:
przewodniczący Rektor,
z-ca przewodniczącego prof. Kolbiński,
sekretarz - mgr inż. Sobociński).

u) Rada programowa tygodnika studenckiego "Politechnik"
Przewodniczący - prof. Eugeniusz Olszewski powołany z dniem 21.V.1963 r.

4. Administracja Politechniki Warszawskiej
Dyrektorem Administracyjnym był, jak w poprzedniej kadencji - mgr Stanisław Zaborowski
Z-ca dyrektora - Feliks Gołębiowski (jak poprzednio)
Z-ca dyrektora - mgr Jerzy Jurkiewicz, powołany z dniem 1.IV.1965 r. na miejsce mgr inż. Zbigniewa Klima (odszedł

1.12.1964 r.). Podział czynności w dyrekcji administracyjnej ustalony był według zmodyfikowanego po ustąpieniu V-dyr. Klima, schematu.
M.in. służby techniczne podporządkowane zostały bezpośrednio Dyr. Zaborowskiemu.
Domy Studenckie i sprawy bytowe studentów podległe poprzednio V-dyr. Gołębiowskiemu, przeszły pod zwierzchnictwo V-dyr. Jurkiewicza.

Część pierwsza

ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Sprawy organizacyjne

W okresie od r. 1962 do 1965 nastąpił szereg zmian organizacyjnych dotyczących całych wydziałów jak również katedr i zakładów.

Zarządzeniem MSzW z dnia 24.IX.1962 r. powołano Wydział Mechaniki Precyzyjnej, co pociągnęło za sobą skasowanie Oddziału Mechaniki Precyzyjnej na Wydziale Mechanicznym Technologicznym. Z Wydziału MT przeniesiono na nowy Wydział Mechaniki Precyzyjnej 6 katedr i utworzono 4 nowe.

Tym samym zarządzeniem MSzW wprowadzone zostały zmiany na Wydziale Elektrycznym, na którym utworzono 2 nowe Katedry, zniesiono dwie katedry i przemianowano 7 katedr.

Zarządzenie MSzW z dn. 5.II.1963 r. reorganizuje Wydział Łączności. Powołane zostają 4 nowe katedry, łączy się 6 katedr w 3; dzieli 1 katedrę i przemianowuje 4 katedry.

Zarządzenie MSzW z dn. 9.IX.1963 r. wprowadza zmiany na Wydziale Chemicznym: utworzone zostają 2 nowe katedry, skasowane 4 katedry i przekształcone 2 katedry.

Na Wydziale tym w r.1962 utworzono Katedrę Chemicznej Inżynierii Jądrowej.

Zarządzenie MSzW z dnia 15.IV.1965 ustaliło ostateczną strukturę katedr na Wydziale Architektury (nowa wersja projektu organizacji została opracowana w styczniu 1964 roku).

W wyniku zarządzeń o utworzeniu zakładów, nastąpiły w okresie trzyletnim następujące zmiany:

1 stycznia 1962 r. na 11 wydziałach było 163 katedry,
223 zakłady

30 czerwca 1965 r. na 12 wydziałach było 168 katedr,
147 zakładów.

Wnioski obecnie rozpatrywane przez MSzW dotyczą powołania 18 zakładów i 3 katedr.

Nb. Zmniejszenie liczby zakładów tłumaczy się tym, że jednostki organizacyjne typu "zakładów" istnieją tylko w katedrach wielozakładowych, natomiast nie ma ich w katedrach pozostałych (dawniej jednozakładowych).

W r.1963 powołane zostały pierwsze Instytuty Uczelniane. Zarządzeniem MSzW z dnia 18.V.1963 r, powołany został Instytut Matematyki, który jednoczy w zakresie działalności naukowej wszystkie katedry matematyki Politechniki oraz zarządzeniem MSzW z dn.1.VI.1963 r. powołany został Instytut Techniki Cieplnej, który jednoczy (formalnie) w zakresie działalności naukowej 3 katedry Wydziału Mechanicznego Energetyki i Lotnictwa:

Katedra Teorii Maszyn Cieplnych,
Katedra Kotłów, Turbin i Pomp,
Katedra Silników Spalinowych Przemysłowych i Lotniczych.

Instytuty otrzymały statuty zatwierdzone przez Ministra Szkolnictwa Wyższego i jednocześnie powołane zostały Rady Naukowe oraz Dyrektorzy Instytutów i ich zastępcy.

Senat P.W. na posiedzeniu w dniu 30.VI.1965 r. zaakceptował przygotowany przez specjalną Komisję Rektorską (pod przewodnictwem prof. J.L.Jakubowskiego) i Senacką Komisję Statutowo-Organizacyjną (pod przewodnictwem prof. W.Szymanowskiego) projekt statutu Instytutu Fizyki, którego powołanie przewiduje się na jesieni 1965 r.

Komisja rektorska pod przewodnictwem prof. J.Tymowskiego przygotowała założenia organizacyjne do zmian strukturalnych Wydziału Komunikacji.

2. Plany perspektywiczne rozwoju Politechniki Warszawskiej do roku 1980

Podstawą dwóch kolejnych opracowań "Planu Perspektywicznego rozwoju Politechniki Warszawskiej w latach 1965-1980" (ma-

teriały: 01, 02) były: pismo Departamentu Inwestycji i Kapitalnych Remontów DJ-III-24/14/63 MSzW z dnia 17 lipca 1963 r.) (z dodatkowym podpisem Dyrektora Departamentu Studiów Technicznych), pismo Dyrektora Departamentu Studiów Technicznych DT-B-0/4/63 z dn. 27 listopada 1963 r. oraz pismo Departamentu Inwestycji i Kapitalnych Remontów (z dodatkowym podpisem Dyrektora Departamentu Studiów Technicznych) Nr DJ-III-24/14/64 z dn. 23.IX.1964 r.

Pierwotne założenie (1963) liczby studentów (studiów dziennych) ok. 15.000 w r. 1980 zostało w r.1964 zamienione na liczbę docelową ok. 18.000.

Wspomniane na wstępie opracowania obejmują wyliczenie liczebności wydziałów w oparciu o założone limity rekrutacyjne, planowane liczby absolwentów, strukturę kadrową, zagadnienia organizacyjne, wreszcie inwestycje budowlane.

Zważywszy, że Politechnika Warszawsja przy ok. 12.000 studentów w r. 1965 rozporządza (włączając cały budynek łączności) niewiele ponad 700.000 m^3 kubatury zredukowanej przy średniej normie 90 m^3 na 1 studenta studiów dziennych, program rozbudowy budynków uczelnianych wyniósłby około 920 tys. m^3, a potrącając ewentualną sukcesję po SGGW (135 tys. m^3) przy ul.Rakowieckiej - ok. 750.000 m^3.

Łącznie z budową domów studenckich, hoteli asystenckich, stołówek i biblioteki mającej spełnić rolę centralnej biblioteki technicznej, program rozbudowy, wymagający wstępnej lokalizacji, wynosi ok. 1.100.000 m^3.

Dla tej kubatury we współpracy z właściwymi organami Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy przewidziano korzystną lokalizację na Polu Mokotowskim i w rejonie terenu południowego P.W. przy ul.Narbutta i Wołoskiej.

Opracowano też rozbicie zamierzonych inwestycji na kolejne okresy 5-letnie.

Najbliższy plan 5-letni 1966-1970 jest w dziedzinie inwestycji budowlanych PW w zasadzie uzgodniony. Pozycje dyskusyjne zależą od ostatecznego rozmiaru limitów inwestycyjnych Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego.

Należy tu wziąć pod uwagę pewne zastrzeżenia wniesione przez Departament Studiów Technicznych do Departamentu Inwestycji

i Kapitalnych Remontów w piśmie Nr DT-XI-5c/13/65 z dn. 30 czerwca 1965 r. (patrz Mat. 03).

3. Inwestycje budowlane 1962-1965

Na jesieni roku 1962 zwiększone zostało tempo budowy gmachu łączności i zarysowała się możliwość oddania części tego gmachu do użytkowania. Bardzo niski przerób lat poprzednich spowodował jednak zbyt niskie zaplanowanie budowy przez Zarząd Inwestycji na rok 1963. Dzięki interwencji Kierownictwa Uczelni w Komisji Planowania, doprowadzono do zwiększenia limitów przerobowych oraz odpowiedniego zwiększenia środków finansowych, co umożliwiło intensywniejsze prowadzenie robót i wykończenie I i II etapu (D i C) oraz stanów surowych III etapu (B). Obejmowanie gmachu nastąpiło w następujących terminach:

I etap (ca 2096 m^2) - 1.IX. - 1.XI.63 r.
II etap (ca 1512 m^2) - 30.VI.1964 r.
Duże Audytorium oddano do użytku - 1.X.1964 r.
30.I.65 r. oddano do użytku komorę bezechową i studium odtwarzania dźwięku dla Katedry Elektroakustyki.

W sierpniu 1965 r. nastąpiło przejęcie etapu III budowy. W okresie trzech lat konieczne były liczne interwencje, na prośbę Zarządu Inwestycji lub "budomontażu", u producentów materiałów lub urządzeń w celu przyspieszenia realizacji zamówień dla gmachu łączności (windy, oprawy oświetleniowe, płytki PCV na podłogi i wiele innych).

Mimo jednak stałego nadzoru i pomocy ze strony Politechniki, przy obecnym systemie organizacyjnym służb inwestycyjnych, możliwości decydującego wpływu na terminy realizacji były ograniczone.

W roku 1965 rozpoczęta została budowa gmachu mechaniki precyzyjnej na terenie południowym. W latach 1962-1965 wykonano założenia do nadbudowy części gmachu głównego (dawne X audytorium) oraz dokumentację nadbudowy gmachu nowej kreślarni i budynków dla Wydziału Inżynierii Sanitarnej i Wodnej.

W trakcie opracowania są założenia budynków Inżynierii Chemicznej, Inżynierii Budowlanej, Elektrotechniki, dalszej rozbudowy Łączności oraz wstępne prace nad założeniami gmachu Fizyki i Matematyki.

4. Sprawy lokalowe

Wobec perspektywy przeniesienia w roku 1963 szeregu katedr wydziału Łączności do nowego gmachu, przygotowano szerszy plan przynajmniej częściowego, uporządkowania spraw lokalowych.

Założeniem tego planu była zasada lokalizowania wydziałów w miarę możliwości w poszczególnych gmachach lub częściach gmachu a katedr i zakładów na poszczególnych kondygnacjach.

Gmach główny w zasadzie przewidziany został dla pomieszczeń dydaktycznych i katedr wydziałów: Geodezji i Kartografii, Inżynierii Budowlanej oraz Inżynierii Sanitarnej i Wodnej (poza innymi pomieszczeniami zajmowanymi przez Wydział ISW w zespole Starej Mechaniki).

Gmach "Nowej Kreślarni" przeznaczono dla Katedr Wydziału Komunikacji; gmach Fizyki dla dwóch dużych katedr Fizyki i powstającego przy Politechnice Warszawskiej Instytutu Fizyki, przy pozostawieniu w nim znajdujących się tam dotychczas Katedr Wydziału Elektrycznego i czasowo - Katedr Wydziału Łączności przenoszących się do nowego gmachu w dalszych etapach.

W r.1965 podjęto również próbę uporządkowania spraw lokalowych w gmachach wydziałów mechanicznych przy ul.Narbutta.

Częściowa realizacja przegrupowania Wydziałów doprowadziła do:

1) zlokalizowania katedr wchodzących w skład Instytutu Matematyki obok siebie na jednym piętrze w gmachu głównym,
2) przeniesienia większości katedr Wydziału Komunikacji do gmachu nowej kreślarni,
3) rozszerzenia stanu posiadania Wydziału Chemicznego w gmachu chemii wobec usunięcia z tego gmachu katedr Wydziału Łączności,
4) rozszerzenia stanu posiadania Wydziału Elektrycznego i skoncentrowania katedr tego wydziału w gmachu elektrycznym.

Najbliższe zamierzenia doprowadzą do:

5) dalszych koncentracji katedr Wydziału ISW w zespole starej mechaniki,

6) dalszego odzyskania pomieszczeń przez Wydział Chemiczny (po katedrach Wydziału ISW),

7) oddania do wyłącznej dyspozycji Wydziału Elektrycznego centralnej części gmachu elektrotechniki,

8) zwolnienia pomieszczeń w budynkach Wydziału MEL od innych użytkowników kosztem zwolnienia przez ten Wydział pomieszczeń zajmowanych w innych budynkach.

5. Wyposażenie aparaturowe

W ubiegłej kadencji na doposażenie inwestycyjne (zakup aparatury i urządzeń o cenie jednostkowej powyżej 3000 zł) wydatkowano sumy jak podano w poniższej tabelce:

	1962	1963	1964
Zakupiono aparaturę i urządzenia na ogólną sumę	35.405.570	29.380.062 100%	37.307.706 100%
Aparatura pomiarowo-kontrolna, przyrządy elektryczne, urządzenia dla techniki jądrowej	26.790.582 75,7%	23.499.484 80%	30.192.959 80,8%
Obrabiarki	1.411.607 4%	1.107.437 3,8%	1.209.479 3,25%
Sprzęt foto-kino-filmowy	869.749 2,4%	733.963 2,5%	481.727 1,3%
Środki transportowe, wyposażenie meblowe, inne maszyny i urządzenia	2.873.617 8,1%	4.040.179 13,7%	5.423.538 14,4%
Import stanowił	37%	30%	27,37%
Wartość w złotych dewizowych	1.154.416	744.730	888.207

Na rok 1965 jest do dyspozycji suma 27.420.000 zł.

Realizując zakupy zwracano specjalną uwagę na koncentrację środków potrzebnych dla prowadzenia tematów szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej.
Uwzględniano przyszłe organizowanie instytutów w uczelni.
Szczególnie wnikliwie analizowano sprawę zakupu i dalszej rozbudowy warsztatów. Przyjęto zasadę, że w uczelni będą istniały trzy typy warsztatów:

a) warsztaty małe przyzakładowe, wyposażone w najprostsze maszyny nie wymagające wysokowykwalifikowanej obsługi,
b) warsztaty dla grupy katedr lub warsztaty wydziałowe,
c) warsztat o charakterze centralnym wyposażony w maszyny specjalne do obróbki dużych obiektów.

Jak wynika z powyższej tabelki, procent sum wydatkowanych na obrabiarki jest stosunkowo niski. Głównie składają się na nie pozycje wymiany zużytych już obrabiarek na nowe.
Szczególną uwagę zwrócono również na zakup sprzętu foto-kino-filmowego, analizując każdorazowo celowość zakupu.

Duże znaczenie miało dla możliwości zakupów aparatury zwiększenie limitów na zakup aparatury i urządzeń ze środków własnych Uczelni (z uprzednio przyznawanych 4 milionów do 8 milionów w latach 1963-1964-1965).
Podział 8 milionów jest następujący: (rok 1964)

Wyszczególnienie	Rok 1964
Zakupiono aparaturę i urządzenia na ogólną sumę	8.313.536
Aparatura pomiarowo-kontrolna, przyrządy elektryczne i elektronowe, urządzenia dla techniki jądrowej	6.392.682 77%
Obrabiarki	719.038 8,7%
Sprzęt foto-kino-filmowy	225.404 2,7%
Środki transportowe, wyposażenie meblowe, inne maszyny i urządzenia	620.094 7,5%
Import stanowił	9%
Wartość w złotych dewizowych	65.688

6. B H P

Dodatki za pracę w warunkach szkodliwych wypłacane były od r.1957 bez przeprowadzania corocznego sprawdzania, czy nie nastąpiły w międzyczasie zmiany upoważniające do cofnięcia dodatków. Doprowadziło to do takiego stanu, że suma wypłacana w r.1957 - 500.000 zł wzrosła do 1.900.000 zł w r.1963. Sumę tę wypłacono 620 osobom w tym, że 150 osobom zakwalifikowanym przez Komisję BHP na dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, nie można było wypłacać dodatku z powodu braku funduszów.

Zapadła wobec tego stanu rzeczy decyzja zrewidowania istniejącej wsytuacji. W r.1963 powołany został Dział BHP, a równocześnie Komisja BHP istniejąca od szeregu lat pod kierownictwem prof. Hermanowicza została na nowo skompletowana.

Komisja łącznie z Działem BHP przeprowadziła dokładną weryfikację wypłacanych doatków i ustaliła 1.IV.1964 r. dodatki dla 694 osób na sumę 158.840,10 zł miesięcznie, mieszczące się w ramach dotychczasowego limitu rocznego. Sumę brakującą dla 82 osób Ministerstwo przyznało, wobec czego łączna suma wyniosła 1.960.000 zł.

Wg stanu na dzień 31.I.65 r. liczba pracowników zakwalifikowanych przez Komisję wyniosła 784 osoby na kwotę 169.537,00 zł/mies., co w skali rocznej wyniosło 2.034.44,00 zł.

Powyższa kwota odbiega bardzo poważnie od wysokości dodatków przewidzianych cytowanym na wstępie zarządzeniem Ministerstwa, a przyznawanie dodatków na r.1965 było oparte na "tabeli" przyjętej przez Komisję jako minimum.

W okresie sprawozdawczym poważnym problemem była poprawa warunków BHP w budynkach Wydziału Chemicznego.

Budynki te odbudowano po wojnie, bez zapewnienia sprawnie działającej wentylacji i należytego zaplecza magazynowego.

Wskutek licznych interwencji Wydziałowej Organizacji Związkowej i zaleceń Specjalnej Komisji CRZZ przeprowadzono najniezbędniejsze prace dla zapewnienia poprawy warunków pracy.

Radykalna poprawa wymagałaby jednak czasowych wyłączeń dużych partii budynków. Stąd, przy pozornie dużej kubaturze bu-

dynków Wydziału Chemicznego, zalecona jest ostrożność w szybkim powiększaniu liczby studentów tego Wydziału.

7. Kontakty zagraniczne

Wyjazdy zagraniczne pracowników Politechniki odbywają się w zasadzie wg planów przygotowywanych corocznie w następujących kategoriach:

1) Wyjazdy szkoleniowe długo- i krótkoterminowe,
2) Wyjazdy na kongresy i zjazdy,
3) Wyjazdy w ramach współpracy międzyuczelnianej,
4) Wyjazdy w ramach wymiany naukowo-kulturalnej.

Do tych wyjazdów doliczyć trzeba wyjazdy na podstawie delegacji z innych resortów. W r.1963 opracowano dodatkowo plan perspektywiczny wyjazdów szkoleniowych na okres 5 lat, a począwszy od r.1965 plan wyjazdów szkoleniowych opracowany jest na 2 lata. Wszystkie plany dotyczące asystentów i adiunktów są analizowane i aprobowane przez Komisję do spraw Młodej Kadry.

Prócz wyjazdów planowane są coroczne konferencje organizowane przez PW z udziałem gości zagranicznych oraz zaproszenia pracowników naukowych z zagranicy.
Liczba krajów, do których wyjeżdżają pracownicy Politechniki stale się zwiększa. W r.1963/64 wyjazdy szkoleniowe obejmowały 16 krajów. W r.1964/65 wymiana kulturalna rozszerzona została na dalsze trzy kraje: Rumunię, Kubę i Chiny.

Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego po rozpatrzeniu planów składanych przez Uczelni sporządza plan ostateczny, wg którego następuje realizacja wyjazdów w ciągu roku. Plany takie, jeżeli chodzi o kongresy i konferencje międzynarodowe, to są one w małym procencie realizowane na koszt MSzW, wprowadzono natomiast od r.1964 wyjazdy na kongresy i konferencje "na koszt własny" za zgodą MSzW. W tych wypadkach, jak również i w przypadkach gdy przy wyjazdach szkoleniowych zainteresowany musi sam pokrywać koszty przejazdów na miejsce przeznaczenia z pomocą finansową przychodzi Politechnika. Pokrywa się w tych przypadkach koszty podróży ewent. zakup dewiz czerpiąc

ze specjalnie przeznaczonej na to kwoty z nadwyżek gospodarstw pomocniczych (w r.1963/64 - 150.000 zł, w r.1964/65 sumę tę powiększono do 200.000 zł).

Politechnika Warszawska współpracuje nadal z Wyższą Szkołą Techniczną im.Baumana w Moskwie na podstawie umowy z r.1958. Umowa obejmuje katedry wydziałów mechanicznych: MT, MEL i MP i jest realizowana corocznie w rozmiarze 12 "osobotygodni".

W r.1964 Politechnika wystąpiła o zawarcie podobnej umowy z Moskwiewskim Instytutem Energetycznym. Umowa ta interesowałaby szczególniej Wydziały: Elektryczny i Łączności. Nie uzyskano jednak ze strony MSzW zgody na zawarcie tej umowy, w ramach umowy kulturalnej. Nie wyjaśniona jest również sprawa porozumienia (działającego) między Wydziałem Komunikacji z Wyższą Szkołą Komunikacyjną w Dreźnie.

W r.1964, po rocznej przerwie kontynuowany był kontakt z Université Libre w Brukseli. Kontakt ten obejmuje Uniwersytet Warszawski, Politechnikę i Akademię Medyczną, przy czym uczelnią kierującą jest Uniwersytet. Umowa formalna nie mogła być podpisana w latach poprzednich z powodu braku umowy o współpracy kulturalnej między Belgią a Polską.
Umowa przewiduje wymianę po 1 profesorze z każdej uczelni na przeciąg 2 tygodni. W bieżącym roku (1965) w Brukseli był prof Fiszdon. W r.1964 miała miejsce wizyta prof. Defey, fizykochemika, dziekana Wydziału Politechnicznego.
Wyjazdy w poszczególnych latach przedstawiały się jak następuje:

<u>Rok akademicki 1962/63</u>

	razem wyjazdy	KDL	KK
1. Wyjazdy szkoleniowe	62	32	30
2. Wymiana kulturalna	19	17	2
3. Wyjazdy na konferencje i zjazdy	31	17	14
4. Przyjazdy gości z zagranicy	70	66	4

<u>Rok akademicki 1963/64</u>

1. Wyjazdy szkoleniowe	55	27	28
2. Wymiana kulturalna	10	8	2

	razem wyjazdy	KDL	KK
3. Wyjazdy na konferencje i zjazdy	35	19	16
4. Wyjazdy z innego resortu	153		
5. Przyjazdy z zagranicy	66	58	8

Rok akademicki 1964/65 (na dzień 5.VII.1965 r.)

1. Wyjazdy szkoleniowe	58	33	25
2. Wyjazdy na kongresy i zjazdy	48	33	15
3. Wyjazdy w ramach wymiany kulturalnej	12	10	2
4. Wyjazdy z innego resortu	194		
5. Przyjazdy gości z zagranicy	58	56	2

8. Obchody 20-lecia Polski Ludowej i 50-lecia P.W.

Akcja obchodów XX-lecia PRL została przeprowadzona w porozumieniu z innymi uczelniami, przy czym zasadnicze programy uzgodnione zostały na posiedzeniu w Uniwersytecie Warszawskim.

Komitet Obchodu w składzie: Przewodniczący prof. K.Kolbiński i członkowie prof. E.Czertwertyński, prof. E.Olszewski, inż. J.Dobrzyński, dr R.Sobociński, dyr. S.Zaborowski oraz przedstawiciele organizacji młodzieżowych P.Mossakowski - ZSP, Z.Domański - ZMS i Dedta - ZMW, koordynował akcję na poszczególnych wydziałach oraz w organizacjach młodzieżowych.

Zebrania Wydziałów poświęcone XX-leciu Polski Ludowej odbywały się w okresie od czerwca 1964 do maja 1965 r.

6 czerwca odbyło się zebranie połączonych Rad Wydziałów MT i MP połączone z wystawą dorobku naukowego i dydaktycznego Wydziałów. Inne Wydziały ograniczały się do zebrania Rad Wydziałowych z udziałem przedstawicieli młodzieży, na których wygłaszano referaty obrazujące prace Wydziałów, historie ich działalności w dwudziestoleciu oraz plany rozwojowe.

Komitet Obchodu 50-lecia Politechniki Warszawskiej ustalił, że 50-lecie PW zostanie uczczone przede wszystkim wydaniem Księgi 50-lecia, a uroczystość Obchodu 50-lecia połączona będzie z inauguracją roku akademickiego 1965/66 przeniesioną na dzień 15 listopada 1965 r.

Komitet Redakcyjny Księgi Pięćdziesięciolecia powołany został na jesieni 1962 r. w składzie: przewodniczący prorektor prof. K.Kolbiński, zast.przew. i redaktor Księgi prof. dr E.Olszewski, członkowie: prof. B.Stefanowski, prof. L.Uzarowicz, prof. W.Araszkiewicz, prof. J.Zachwatowicz, prof. H.Śmigielski, prof. Z.Rudolf i prof. T.Wojno.

W ramach obchodu 50-lecia, postanowiono wybić medal pamiątkowy oraz ufundować tablice pamiątkowe dla szeregu profesorów Politechniki: Tadeusza Miłobędzkiego, Jana Zawidzkiego, Wacława Moszyńskiego, Stanisława Zwierzchowskiego, Witolda Broniewskiego. Postanowiono również zrealizować dawniejszą uchwałę Senatu o ufundowaniu tablicy pamiątkowej dla uczczenia prof. Czesława Witoszyńskiego. Na wniosek Wydziału Inżynierii Budowlanej postanowiono nazwać salę 231 w gmachu Głównym imieniem prof. A.Pszenickiego, a jedno z audytoriów w Nowej Technologii na wniosek Wydziału MT nazwać imieniem prof. W.Broniewskiego.

Nota bene w r.1964, w 50 rocznicę śmierci inż. Kazimierza Obrębowicza przywrócono audytorium 134 nazwę "inż. Kazimierza Obrębowicza" i jednocześnie podczas skromnej akademii odsłonięto w tymże audytorium tablice poświęcone pamięci pierwszego Rektora Politechniki prof. Zygmunta Straszewicza i prof. Witolda Pogorzelskiego, którzy w tym audytorium wykładali.

W czasie obchodu 50-lecia Wydziału Architektury, wmurowano w gmachu architektury dwie tablice poświęcone pamięci zmarłych i poległych pracowników Wydziału. Na ścianie domu przy ul. Noakowskiego 4 Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy ufundowało tablicę poświęconą pamięci prof. St.Noakowskiego. Przygotowywane jest oddzielne wydawnictwo pod redakcją prof. J.Zachwatowicza poświęcone historii Wydziału.

Wydziały budowlane: Inżynieria Budowlana, Komunikacja oraz Wydział Geodezji i Kartografii zamierzają zorganizować w listopadzie bezpośrednio po inauguracji roku 1965/66 sesję naukową połączoną z wystawą prac doktorskich i habilitacyjnych oraz przygotowaniem okolicznościowego wydawnictwa.

Inne Wydziały również opracowują materiały historyczne o działalności w okresie 50-lecia.

Osobny program młodzieży obejmuje seminarium naukowe z udziałem gości zagranicznych oraz międzynarodowy konkurs fotograficzny. Klub filmowy ZMS przygotowuje film dokumentalny 50-lecie w oparciu o materiały archiwalne.

Pokrycie kosztów Obchodu przewidziane zostało z nadwyżek Gospodarstw Pomocniczych za rok 1964 i uwzględnione jest w postanowieniu o rozdziale tych nadwyżek.

Część druga

ADMINISTRACJA

(gospodarka ogólna, sprawy socjalne)

1. Zadania ogólne. Pracownicy administracji

Działalność Administracji Politechniki Warszawskiej polega na realizacji zadań związanych z zabezpieczeniem właściwego funkcjonowania Wydziałów, Katedr i Zakładów będących podstawowymi jednostkami naukowo-dydaktycznymi Uczelni.

W r.1965 w Uczelni zatrudnionych było 279 pracowników administracyjnych umysłowych oraz 788 pracowników fizycznych (obsługi). Mimo wzrostu zadań - w okresie ostatnich trzech lat liczba pracowników umysłowych wzrosła zaledwie o 6%, a pracowników obsługi o 13%,

Właściwy rozwój działalności jednostek administracyjnych Politechniki Warszawskiej jest uwarunkowany doborem kwalifikowanej kadry pracowniczej. Na tym odcinku zaznaczyła się duża poprawa. W chwili obecnej w administracji Politechniki Warszawskiej zatrudnionych jest 34 pracowników z wyższym wykształceniem, 19 pracowników z niepełnym wyższym wykształceniem. Ponadto daje się zauważyć znaczne zmniejszenie płynności kadr administracyjnych. W roku 1964 odeszło z pracy 15 pracowników umysłowych, co stanowi 5%, oraz 114 pracowników fizycznych, co stanowi 14,6%,

Stale zwiększające się zadania administracji będzie można realizować bez wzrostu stanu zatrudnienia, przez dalsze wprowadzenie w niektórych jednostkach urządzeń i maszyn biurowych; mechanizacją pracy powinna być objęta w pierwszej kolejności kwestura oraz dziekanaty.

Łączna wartość inwentarza znajdującego się w budynkach Uczelni wynosi około 170 milionów zł. Gospodarowanie takim majątkiem stwarza konieczność jego należytego zabezpieczenia, a przede wszystkim sprawnie działającej ochrony przeciwpożarowej.

Duży wkład pracy w zakresie napraw, remontów i konserwacji daje wyodrębniona Grupa Remontowo-Budowlana. Jej roczny przerób osiągnął w 1964 r. kwotę 12 milionów zł.

Należy wspomnieć o działalności socjalno-bytowej. Prace te prowadzone w ścisłym porozumieniu z uczelnianą organizacją ZNP wyrażają się następującymi pozycjami:

- organizacja kolonii dla 350 dzieci pracowników w Sarbinowie,
- organizacja obozu wędrownego dla młodzieży (dzieci pracowników PW),
- organizowanie szeregu imprez, jak np. Dzień Dziecka itp.,
- prowadzenie stołówek i klubów pracowniczych.

Dane dotyczące działalności administracji można znaleźć szerzej m.in. w bilansie Politechniki Warszawskiej za rok 1964 (patrz p.

2. Nieruchomości, ich eksploatacja, remonty, adaptacje

Politechnika Warszawska posiada:
22 budynki uczelniane (pow. ok. 145 tys.m^2),
12 wolnostojących domów mieszkalnych (pow. 20 tys.m^2),
ponadto Politechnika posiada:
domy studenckie (pow. 82 tys.m^2),
poligony doświadczalne (Józefosław, Grybów, Chodkiewicza, Służewiec o pow. 1,2 tys.m^2).
Łącznie powierzchnia budynków P.W. wynosi ca 248 tys.m^2.
- Ośrodek kolonijny dla dzieci w Sarbinowie,
- Ośrodek kampingowy w Wildze k/W-wy.

Koszty utrzymania tych obiektów tylko w zakresie remontów wyniosły w 1964 r. 13.815.000 zł (remonty kapitalne - 10.408.000 zł i bieżące - 3.411.000 zł). Przyznane i wydatkowane na ten cel kwoty na pewno nie były wystarczające, pozwo-

liły jednak na utrzymanie budynków w dostatecznie dobrym stanie.

Najważniejszymi pracami w tym zakresie w ciągu ubiegłych 3 lat były:

1) elewacja Gmachu Głównego,
2) elewacja Gmachu Starej Chemii,
3) elewacja Gmachu Nowego Technologicznego,
4) elewacja 7 domów studenckich i domu mieszkalnego Wawelska 19,
5) nadbudowa Gmachu Architektury,
6) wykonanie nowego laboratorium Klejenia i Trawienia Metali dla Katedry Budowy Samolotów,
7) magazyn centralny przy Gmachu Głównym,
8) adaptacja pomieszczeń przedszkola,
9) kapitalny remont dachu i elewacji Gmachu Mechaniki,
10) kapitalne remonty dachów w Gmachu Głównym i Technologii Chemicznej,
11) kapitalny remont domu studenckiego przy ul.Grójeckiej 39,
12) kapitalny remont domu studenckiego przy ul.Akademickiej 5,
13) przebudowa stołówki przy ul.Koszykowej 80,
14) przebudowa stołówki przy ul.Akademickiej 5,
15) wykonanie nowej rozdzielni, remont C.O. w Gmachu Mechaniki,
16) wymiana instalacji i podłóg dla Wydziału Chemicznego (gmach Technologii Chemicznej i Starej Chemii) - program warunków BHP,
17) wentylacja Gmachu Starej Chemii,
18) wykonanie nowego oświetlenia hallu w Gmachu Głównym,
19) oświetlenie terenu głównego,
20) adaptacja pomieszczeń piwnicznych w domu studenckim przy ul.Górnośląskiej dla pracowni rentgenologicznej służby zdrowia,
21) adaptacja parteru w domu studenckim przy ul.Kopińskiej dla Zakładu Graficznego P.W.

W latach 1962-65 przejęto do eksploatacji z nowych inwestycji budowlanych następujące obiekty:

1) 2 nowe budynki mieszkalne przy ul.Waryńskiego (36 tys.m^3, 196 mieszkań, w tym prac. PW 107 mieszkań),

2) dom studencki Riviera (ok. 90 tys.m^3 ok. 1300 mieszkańców) wraz ze stołówką (na 2000 stołowników), salą kinowo-teatralną i budynkiem gospodarczym,
3) ponad 3/4 budynku Łączności (ogółem ok. 100 tys.m^3),
4) budynek modelarni Katedry Aerodynamiki.

3. Inwestycje, remonty kapitalne i bieżące - ogólne kwoty nakładów w tys. złotych

	1962	1963	1964	1965
Inwestycje	25.119	34.414	54.999	-
Remonty kapitalne	3.511	4.976	6.850	
Remonty bieżące	8.955	11.847	12.901	
Razem	37.585	51.237	74.750	

Na podstawie planu perspektywicznego rozwoju Politechniki Warszawskiej opracowano następującą dokumentację:

1) Założenia projektowe rozbudowy Wydziału Maszyn Rob. i Pojazdów,
2) " " budowy Wydz.Inżynierii Chemicznej,
3) " " budowy gmachu dla Wydz.Inż.Sanit. i Wodnej,
4) " " nadbudowy Kwestury w Gmachu Głównym,
5) " " budowy gmachu dla Studium Wojskowego,
6) " " budowy gmachu dla Wydz.Inż.Budowlanej,
7) " " budowy gmachu dla Wydz.Elektrycznego,
8) " " budowy magazynu dla Wydz.Chemii,
9) " " budowy d.stud. przy ul.Wiśniowej róg Rakowieckiej,

10) Projekt techniczny nadbudowy IV piętra gmachu Samochodów i Ciągników przy ul.Narbutta 84.

Rozpoczęto budowy:

1) Gmachu Mechaniki Precyzyjnej (kwiecień 1965),
2) Domu Studenckiego Waryńskiego 10 (maj 1965),
3) Ośrodka wypoczynkowego pracowników PW w Wildze.

Kontynuacja inwestycji:

Gmach Łączności

Wykończenie inwestycji:

Riviera, część gmachu łączności, 2 domy mieszkalne.

4. Zaopatrzenie, transport

Zaopatrzenie ogólne działalności dydaktycznej, naukowej i gospodarczej zostało w r.1964 zrealizowane centralnie na sumę 8.500.000 zł; na kwotę tę złożyło się około 3.500 pozycji kartotekowych, przy czym dla zobrazowania zakresu działalności zaopatrzenia podać można, że przedmiotem zaopatrzenia były materiały, aparatura, narzędzia i urządzenia.

Tabor Politechniki Warszawskiej obejmuje aktualnie (1965) bez środków transportowych katedr:

1) 2 autokary
2) 2 mikrobusy
3) 7 samochodów półciężarowych
4) 10 samochodów ciężarowych
5) 3 przyczepy do samochodów
6) 5 samochodów osobowych.

Taki stan taboru zaspakajał potrzeby transportu dla celów zaopatrzeniowych i gospodarczych oraz niezbędne przewozy osób.

5. Domy studenckie, stołówki

W dziesięciu domach studenckich mieszka średnio 5.400 studentów.

Potrzeby studentów w zakresie żywienia zaspokaja siedem stołówek studenckich, z których korzysta ponad 5.600 studentów. Żywieniem studentów zajmuje się Gospodarstwo Pomocnicze przy Szkole Głównej Planowania i Statystyki, nie mniej jednak o sprawy techniczne i wyposażenie dba Politechnika, co stanowi odpowiedzialne zadanie.

Koszty utrzymania domów studenckich i stołówek (bez żywienia) wyniosły w 1964 r. 18.207.870 zł, a w przeliczeniu na jednego studenta mieszkającego w DS - 3.359 zł. Na koszty wyżywienia studentów przeznaczono w roku 1964 z budżetu 17.010.000 zł.

6. Wykonanie budżetu wg rozdziałów za lata 1962 i 1964 w złotych

Rozdz.	1962 r. Zatwierdz. budżetu	1962 r. Wykonanie	1964 r. Zatwierdz. budżetu	1964 r. Wykonanie
40	138.168.675.-	137.461.300.-	162.275.000.-	161.932.552.-
41	36.421.000.-	35.841.043.-	54.029.000.-	53.881.256.-
53	1.890.000.-	1.855.518.-	3.000.000.-	2.527.808.-
54	44.327.000.-	44.292.768.-	45.866.000.-	45.543.003.-
310	563.000.-	527.200.-	512.000.-	483.164.-
Razem	221.369.675.-	219.977.829.-	265.682.000.-	264.367.783.-

P ł a c e

	1962 r.	1964 r.
40	80.185.348.-	91.652.463.-
41	4.680.053.-	5.445.161.-
54	2.618.367.-	2.136.409.-
Razem	87.483.768.-	99.234.033.-

Wartość środków trwałych

542.110.- tys.	605.982.- tys.
w tym bud. 314.438 "	bud. 335.389 "

Srodki specjalne

1962 r.			1964 r.	
Typ	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
F Adm.Bud.Mieszk.	923.533.-	1.042.641.-	1.938.440.-	2.107.999.-
Kolonie i obozy	395.000.-	436.211.-	550.000.-	551.478.-
8 Pokoje gośc. i hot.	-	-	708.000.-	725.486.-
9 Nadwyżki z GP	24.989.614.-	23.361.397.-	25.490.000.-	26.184.116.-
23 Fund.mieszk.	4.788.428.-	2.280.130.-	1.613.831.-	1.729.376.-
25 Styp.Fund.	16.622.462.-	16.391.165.-	12.259.766.-	11.554.087.-
31 Stołówki stud.	-	-	550.000.-	741.457.-
Łącznie	47.719.037.-	43.511.544.-	43.110.037.-	43.593.999.-

Realizacja działalności pozaplanowej

zł 86.200 tys.	zł 108.900 tys.

7. Sprawy socjalne

Sprawy socjalno bytowe pracowników Uczelni administracja prowadzi w ścisłej współpracy z uczelnianą Organizacją Związku Nauczycielstwa Polskiego. W dziedzinie najważniejszej - spraw mieszkaniowych - sytuacja pracowników PW uległa radykalnej poprawie w r.1962/63, kiedy oddano do eksploatacji dwa domy zakładowe przy ul.Waryńskiego 6 i 8, w których pracownikom PW przyznano 107 mieszkań.

Poza tym w okresie sprawozdawczym pracownicy otrzymali w innych domach zakładowych Politechniki oraz w domach spółdzielczych (z puli centralnej przez MSzW) 154 mieszkania (239 izb).

Łatwość uzyskania na cele budownictwa mieszkaniowego pożyczki z Funduszu Budownictwa Mieszkaniowego tworzonego z nad-

wyżek gospodarstw pomocniczych była zachętą do zapisywania się do spółdzielni mieszkaniowych. W dwóch tylko spółdzielniach: "Oświata" i "Politechnika" 310 pracowników P.W. otrzymało mieszkania w latach 1962/63 - 1964/65. Suma udzielonych w tym czasie pożyczek przekroczyła 1,5 mln zł. Skorzystało z nich 137 osób.

W okresie sprawozdawczym spełniony został ważny postulat pracowników P.W.: oddano do użytku przedszkole na 90 dzieci, urządzone w jednym z nowych zakładowych domów mieszkalnych przy ul.Waryńskiego. Podjęto budowę ośrodka wypoczynkowego (typu kampingowego) w Wildze nad Wisłą, obliczonego na 200 osób. Nadmorski ośrodek kolonijny dla dziesi w Sarbinowie uległ rozbudowie.

Zabezpieczono i podjęto wstępne zagospodarowanie ośrodka wypoczynkowo-sportowego nad Zalewem Zegrzyńskim (w sąsiedztwie terenów Huty Warszawa oraz PZ ITB).

Wiele akcji przeprowadzanych w ramach działalności organizacji związkowej (ZNP) i organizacji studenckich (ZSP, ZMS, ZMW, AZS) jest możliwych dzięki pomocy finansowej jaką te organizacje uzyskują z przewidzianej przepisami części nadwyżki gospodarstw pomocniczych (cz.IV, p.9).

8. Budżet a działalność pozaplanowa

Zagadnienie to zasługuje w okresie sprawozdawczym na oddzielne obszerniejsze omówienie. W skrócie należy stwierdzić, że w wyniku kolejnych kontroli NIK zlikwidowane zostały wytykane nieprawidłowości polegające:

1) na dopłatach do pensji pracowników budżetowych dodatków z gospodarstw pomocniczych za niewymienione każdorazowo prace na rzecz tych gospodarstw,
2) wypłacaniu nagród pracownikom budżetowym ze środków gospodarstw pomocniczych,
3) zatrudnianiu przy pracach na rzecz działalności budżetowej osób płatnych z gospodarstw pomocniczych.

Wszystkie te nieprawidłowości będące wynikiem zaniżonych płac i niedostatecznej liczby etatów zostały wspólnym staraniem Szkoły i MSzW zlikwidowane, z wyjątkiem pewnej liczby osób pracujących nie tylko dla gospodarstw pomocniczych, a płatnych ze środków tych gospodarstw (por. IV.9).

Uregulowane zostały refundacje do budżetu kosztów rzeczowych ze strony gospodarstw pomocniczych.

Część trzecia

DYDAKTYKA - STUDENCI 1962/65

1. Sprawność nauczania

Podstawowymi problemami, wokół których koncentrowała się działalność pionu nauczania były: sprawność i terminowość studiów.

W listopadzie 1962 r. dokonano pierwszej szczegółowej porównawczej analizy statystycznej sprawności i terminowości studiów w Politechnice Warszawskiej za okres ostatnich czterech lat. Analiza ta stała się przedmiotem szerokiej dyskusji na posiedzeniu Senatu. Od tego też czasu sprawność studiów stawała planowo dwa razy do roku na porządku obrad Senatu po zakończeniu każdego semestru.

Jako niewątpliwe osiągnięcie na tym odcinku w okresie kadencji 1962/65 odnotować należy: (patrz materiały D1)

1) stały - aczkolwiek powolny - wzrost ogólnej sprawności nauczania w Szkole - od 68,0% w 1961/62 do 72,1% w r. 1963/64 (w r. 1960/61 sprawność wynosiła 64%),
2) stały wzrost sprawności na I roku studiów - od 75,1% w r. 1961/62 do 82,0% w r. 1963/64,
3) tendencja poprawy terminowości kończenia studiów (bez straty roku) - od 3.1% w r.1959, poprzez 13,8% w r. 1962, do 16,2% w r. 1964.

Liczba kończących studia dzienne kształtowała się w latach kalendarzowych 1962-1964 na poziomie przeciętnie ok. 1200 dyplomantów rocznie i wyniosła ogółem 3647 dyplomów magistrów inżynierów.

Spadek liczby absolwentów w porównaniu z latami poprzednimi wytłumaczyć można tym, że właśnie w latach 1960-61 rozładowano spiętrzenie nadmiernie licznych ostatnich lat stu-

diów, co dało pokaźne efekty liczbowe dyplomantów w tych latach.

Wzrosło poważnie zainteresowanie sprawnością studiów na wydziałach, o czym świadczą liczne narady posesyjne i posiedzenia Rad Wydziału poświęcone analizie wyników nauczania i przyczyn niedomagań w tym zakresie. Powołano Rady Pedagogiczne na wielu wydziałach. Zaktywizowano na niektórych wydziałach pracę opiekunów lat i grup w szczególności na I roku studiów.

Wśród czynników wpływających na sprawność studiów nie można pominąć prawidłowości i sprawności organizacyjnej procesu dydaktycznego. Na tym odcinku nastąpiły w omawianym okresie znaczne uporządkowania. Opracowany został komentarz do regulaminu studiów (patrz materiały D11) ustalający jednolitą interpretację przepisów.
Uporządkowane zostało planowanie zajęć tygodniowych pod kątem widzenia ekonomicznego gospodarowania czasem studenta. Doprowadzono do dostatecznie wczesnego i racjonalnego planowania sesji egzaminacyjnych i poprawkowych, przeprowadzono rewizję liczby egzaminów i zredukowano do minimum tzw. kolokwia zaliczeniowe.

2. Sprawy programowe i metodyczne

Mimo wyraźnych tendencji poprawy zarówno sprawności, jak i terminowości studiów, ciągle jeszcze zbyt wolne jest tempo pozytywnych zmian. Często obserwuje się chwiejność poprawy procesu dydaktycznego na poszczególnych wydziałach. Szczególnie słabym ogniwem - wymagającym zwrócenia większej uwagi - jest II rok studiów, gdzie - przy wyraźnym wzroście sprawności studiów na roku I - nie obserwuje się poprawy.

Na ogólne efekty w zakresie realizacji podjętych zadań dydaktycznych wpłynęło szereg prac podjętych bądź kontynuowanych w sposób konsekwentny i zamierzony. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim prace powołanej w r.1962 Senackiej Komisj d/s Planów i Programów Studiów, działającej pod przewodnictwem prof. dr Eugeniusza Olszewskiego (Mat. D2). Poza analizą, oceną i opiniowaniem planów studiów poszczegól-

nych wydziałów, na podkreślenie zasługuje przygotowanie przez Komisję "Założeń dla prac nad reformą planów studiów dziennych magisterskich w wyższych uczelniach technicznych". Założenia te stały się w dużej mierze punktem wyjścia dla prac Zespołów programowych powołanych w r.1964 przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego, dla opracowania reformy planów studiów technicznych. Ponadto Komisja zajmowała się analizą studiów podyplomowych, praktyk semestralnych i wakacyjnych, problemem studiów matematyczno-fizycznych w Politechnice, zagadnieniem opieki nad stypendystami naukowymi.

Równolegle do działalności Komisji d/s Planów i Programów Studiów rozwijała się - zapoczątkowana już poprzednio - działalność w zakresie pedagogicznego kształcenia kadry nauczającej i upowszechniania zainteresowań zagadnieniami metodyki kształcenia. W roku 1963 powołany został (de facto - dotychczas brak zarządzenia Ministra) pod kierownictwem prof. dr Zofii Kietlińskiej uczelniany (pozawydziałowy) Zakład Metod Nauczania i Wychowania (Mat.D3). Wśród prac prowadzonych przez Zakład wymienić należy przede wszystkim organizowane corocznie kursy pedagogiczne dla młodej kadry. Udział w takich kursach w latach 1962/65 brało ogółem 630 asystentów, st.asystentów i adiunktów, a ok. 380 spośród nich ukończyło kształcenie pedagogiczne w formie końcowego kolokwium. Ponadto Zakład organizował konferencje naukowo-metodyczne poświęcone wybranym zagadnieniom szczegółowym jak np. konferencja ogólnouczelniana katedr mechaniki (w r. 1963/64), coroczne konferencje opiekunów I i II roku, konferencja ogółu samodzielnych pracowników nauki (w roku 1964/65) na temat "Rola i zadania kierownika katedry w całości pracy Szkoły".

Rozpoczęta została również własna działalność wydawnictwa Zakładu. W omawianym okresie wydano skrypt "Wybrane zagadnienia dydaktyki Szkoły Wyższej" (Wyd.I 1962 r., Wyd.II 1965 r.) oraz trzy kolejne wydania poradnika metodycznego pt. "O studiach politechnicznych" dla nowoprzyjętych na I rok studiów.

3. Praktyki

Zagadnieniem praktyk zajmował się powołany przez Rektora Zespół pod przewodnictwem doc. dr Pawła Solskiego (Mat.D4) i zastępca prorektora prof. Henryk Muster. W szczególności wymienić należy, opracowany przez Zespół, projekt organizacji praktyk semestralnych oraz zorganizowaną w roku 1963 konferencję dla oceny praktyk semestralnych, w wyniku której zostały sformułowane postulaty zmierzające do ich usprawnienia.

Poważnym wydarzeniem w dziedzinie praktyk było wycofanie się Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego z powszechności tzw. praktyk semestralnych (pracy robotniczej studentów I roku). Praktyki te zostały utrzymane jedynie na wydziałach mechanicznych i Wydziale Elektrycznym.

Niezależnie od praktyk krajowych rozwinęła się w omawianym okresie akcja organizowania praktyk zagranicznych, a w szczególności wydziałowych praktyk wymiennych. Liczba studentów wyjeżdżających na praktyki zagraniczne wzrosła z 285 w r. 1962 do 345 w r. 1964.

4. Zespół do spraw kandydatów na studia

Właściwy dobór kandydatów na studia i właściwa organizacja systemu rekrutacji stanowi o dalszym powodzeniu procesu dydaktycznego. Istniejący w Politechnice Warszawskiej od 1956 r. Zespół do spraw kandydatów na studia wraz z Senacką Komisją do spraw kandydatów na studia pod przewodnictwem prof. Władysława Araszkiewicza, rozwijały szeroką akcję informacyjną wśród młodzieży szkolnej i nauczycielstwa m.st. Warszawy oraz województw: warszawskiego, białostockiego, olsztyńskiego, kieleckiego i lubelskiego. Zespół prowadził poradnictwo zawodowe dla kandydatów oraz bezpłatny korespondencyjny kurs przygotowawczy dla kandydatów pracujących.

W r. 1964/65 uruchomiono po raz pierwszy taki kurs dla kandydatów na Wydział Architektury. Zespół opracował szereg własnych wydawnictw informacyjnych, m.in. "Informator o studiach

w Politechnice Warszawskiej" oraz informatory wydziałowe, które rozsyłano do szkół (Mat. D5).

Działalność Zespołu przyczyniła się w pewnym przynajmniej stopniu, do bardziej równomiernych zgłoszeń na różne kierunki studiów i do zmniejszenia deficytowości niektórych wydziałów.

5. Sprawy wychowawcze

Całość planowej działalności wychowawczej Szkoły koncentrowała się w Senackiej Komisji do spraw wychowawczych działającej pod przewodnictwem prof. Wiktora Sudry (Mat. D6). Zakres prac tej Komisji obejmował szeroki wachlarz zagadnień życia studenckiego na Uczelni, jak również i poza nią. Do niewątpliwych osiągnięć w tym zakresie zaliczyć należy m.in. pomoc Komisji w rozwoju samorządości studenckiej, uporządkowanie szeregu spraw regulaminowych w domach studenckich. Szczególną uwagę zwrócono na zorganizowanie opieki nad młodzieżą zagraniczną. Nastąpił wzrost działalności Kół naukowych. Nade wszystko jednak podkreślić należy fakt planowego działania w zakresie organizacji całości pracy wychowawczej w Uczelni.

Na odrębne wymienienie zasługuje działalność organizacji studenckich na terenie Uczelni, która to działalność w omawianym okresie bardzo poważnie wzrosła i umocniła się.

Senacka Komisja d/s wychowawczych odegrała poważną rolę wspierającą działalność organizacji młodzieżowych. Niewątpliwie jednak nastąpił w omawianym okresie bardzo wyraźny dodatni zwrot w zakresie własnych inicjatyw i poczynań samych organizacji, a w szczególności ZSP. Rozszerzył się wpływ tej organizacji na całość życia studenckiego w Uczelni. Podkreślić tu przede wszystkim należy dużą prężność ZSP w zakresie szeroko zakrojonej działalności kulturalnej, wyrażającej się w rozwoju licznych klubów i zespołów artystycznych. Znaczne osiągnięcia odnotować należy również w działalności ZSP w zakresie organizacji wypoczynku studenckiego w różnych formach wczasów, obozów i imprez turystycznych. Wyraźnie wzrosło zainteresowanie organizacji młodzieżowych zagadnieniami toku studiów wyrażające się w inicjowaniu i czynnym udziale w naradach posesyjnych.

Dużo pożytecznej pracy włożono w organizację konkursów na najlepszą grupę i najlepszego studenta. Do osiągnięć Komisji Nauki ZSP należało zorganizowanie w r.1963 ogólnopolskiej sesji Kół naukowych szkół technicznych.

Nastąpił również znaczny rozwój działalności ZMS, który w zakresie organizacji klubów dyskusyjnych i tzw. prac społecznie użytecznych ma szereg osiągnięć. Wymienić tu m.in. należy udany wyjazd zespołu studentów na Kubę w lecie 1964. Praca tego zespołu została bardzo pozytywnie oceniona przez władze kubańskie.

Najmniej aktywności przejawiał ZMW, który jak się wydaje nie przezwyciężył jeszcze wewnętrznych trudności organizacyjnych na terenie Uczelni.

Sumując - jako niewątpliwie zjawisko pozytywne podkreślić należy fakt, że nastąpiło poważne zbliżenie organizacji studenckich do pracy Szkoły oraz rozwinęła się bezpośrednia, codzienna współpraca na wszystkich szczeblach władz Uczelni z odpowiednimi instancjami i jednostkami organizacji młodzieżowych (patrz Mat. D11).

Czasopismo studenckie "Politechnik" przekształciło się w okresie sprawozdawczym w międzyuczelniany tygodnik wyższych szkół technicznych z rozwiniętą siecią redakcji terenowych. Pismo zdobyło sobie zasłużoną popularność i autorytet, podejmując śmiało bogatą tematykę życia wyższej uczelni widzianą oczyma studenta.

Na odrębne podkreślenie zasługuje wzrost roli i znaczenia wychowawczej działalności prowadzonej przez Studium Wojskowe Politechniki pod kierownictwem płk. Z.Butkiewicza. Szczególne osiągnięcie w tym zakresie stanowi wyraźne zbliżenie pracy Studium do wydziałów, wzajemna korelacja oddziaływania na studentów, integracja pracy wychowawczej Studium Wojskowego z całością pracy wychowawczej Szkoły.

W działalności wychowawczej nie można wreszcie pominąć roli Komisji dyscyplinarnych dla studentów pod przewodnictwem doc. L.Chodkiewicza i prof. St.Kuhna (K.odwoławcza). Ta najmniej wdzięczna forma pracy wychowawczej zasługuje w ubiegłej kadencji na w pełni pozytywne pokwitowanie.

6. Sprawy bytowe studentów i służba zdrowia

W omawianym okresie nastąpił znaczny wzrost nakładów na pomoc stypendialną (różnych form: stypendia zwykłe, fundowane, stołówkowe, zwrotne, zasiłki losowe itp.). W r.1963 wydatkowano na ten cel ogółem 39.547 tys. złotych, w r.1964 - 46.087 tysięcy, plan na r.1965 przewiduje dalszy wzrost, do wysokości 51.000 tys.zł (Mat. D7).

Szczególnie znacznie wzrosły nakłady na stypendia stołówkowe (z 12.700 tys.zł w r. 1963 do 18.000 tys.zł w r.1964). Można stwierdzić, że nie było w Politechnice ani jednego studenta kwalifikującego się do otrzymania pomocy materialnej, który by tej pomocy nie otrzymał.

Ogólny procent młodzieży korzystającej ze stypendiów pieniężnych wynoszący w r.1962/63 37,8% wzrósł w r.1964/65 do 42,9%, zaś korzystających ze stypendiów stołówkowych z 49,7% w r.1962/63 do 56,8% w r.1964/65. Stypendia mieszkaniowe utrzymują się na poziomie około 51%. Podnoszenie się odsetka studentów korzystających ze stypendiów wiąże się m.in.z poprawą regularności studiów.

Zbyt małe są ciągle kwoty przyznawane Uczelni na zasiłki losowe. Przeznaczony na ten cel 1 milion zł rocznie daje średnio kwotę ok. 8 tysięcy złotych miesięcznie na 1 wydział (przeciętnie ok. 1000 studentów), co nie pozwala na zaspokojenie najbardziej palących potrzeb.

Na odcinku rozdziału stypendiów, jak też organizacyjnego zapewnienia terminowości ich wypłacania osiągnięta została w omawianym okresie - po wielu w tym zakresie trudnościach w latach poprzednich - pełna sprawność, co eliminuje możliwość powstawania atmosfery niepotrzebnych napięć wśród młodzieży.

Znaczna poprawa nastąpiła w dziedzinie opieki lekarskiej nad młodzieżą (Mat. D7). W r.1962 wprowadzona została akcja powszechnych dorocznych badań profilaktycznych studentów, zmierzająca do bieżącej kontroli stanu zdwrotności. Mimo poważnych trudności, spowodowanych niedostateczną liczbą lekarzy (na 1 lekarza przypada średnio ok. 2000 studentów) i nie zawsze dostatecznym zrozumieniem roli badań profilaktycznych

przez młodzież i przez wydziały, następuje wyraźny wzrost liczby młodzieży poddającej się dorocznej kontroli lekarskiej. W r.1962/63 przebadano 5800 studentów, w r.1964/65 - 9500 - w tym w 500 przypadkach stwierdzono istnienie stanu chorobowego, z czego w 80 przypadkach - gruźlicę.

7. Wychowanie fizyczne. Sport. Turystyka

Do podniesienia kondycji fizycznej młodzieży przyczyniała się niewątpliwie działalność Studium Wychowania Fizycznego, które poza programowymi zajęciami na I i II roku studiów wespół z Akademickim Związkiem Sportowym prowadziło szeroką akcję popularyzacji i umasawiania sportu wśród studentów. Przykładem mogą być doroczne Spartakiady Uczelniane, w których bierze udział coraz większa liczba studentów (w r.1961 - 624 osoby, w 1965 r. - 3800) (Mat. D8). Uczelniany Klub AZS, który liczył w r.1961 około 700 członków, w r.1965 miał już 1100 członków, przy czym ograniczeniu dalszego wzrostu stanęły na przeszkodzie trudności techniczne organizacji treningów.

Rozwinął się szerzej sport wioślarski. Coroczne regaty z biegiem "głównym" ósemek Uniwersytet-Politechnika utrwaliły swoją popularność, przysparzając zasłużonej sławy wioślarzom Politechniki.

Rozwinęła się szeroko daleka i bliska turystyka organizowana przez ZSP i Koło PTTK. W grach sportowych i lekkiej atletyce w zawodach międzyuczelnianych w Warszawie zespoły i sportowcy Politechniki nawiązują różnorodną walkę z reprezentacją Akademii Wychowania Fizycznego.

8. Planowe zatrudnienie absolwentów

W r.1964 weszła w życie ustawa o planowym zatrudnieniu absolwentów. Ustawa objęła początkowo tylko absolwentów wydziałów mechanicznych i elektrycznych, zaś od r.1965 - także wszystkich pozostałych.

Mimo pewnych trudności w początkowym okresie (niekompletne listy zakładów pracy), w szczególności jeśli chodzi o absolwentów Wydziału Łączności i Mechaniki Precyzyjnej, realizacja Ustawy na ogół nie napotykała większych trudności. Ogólna liczba miejsc pracy przekracza liczbę absolwentów o ok.20%, co daje w zasadzie możliwość wyboru przez absolwentów miejsca pracy (Mat. D.9).

Duże trudności wystąpiły na Wydziale Architektury, którego absolwenci w przeważającej większości nie chcą przyjmować pracy poza Warszawą. Odmowa wyjazdu z Warszawy w wielu przypadkach jest uzasadniona sytuacją rodzinną, posiadaniem mieszkania, a niejednokrotnie interwencją instytucji zatrudniających, bądź zamierzających zatrudnić danego absolwenta, a nie przewidzianych w wykazach instytucji uprawnionych do angażowania absolwentów.

9. Studia podyplomowe. Współpraca z WSI

Politechnika Warszawska prowadzi coraz większą liczbę Studiów podyplomowych, uzupełniających i aktualizujących wykształcenie nabyte w toku uprzednio odbytych studiów. W r.1961/62 czynne były w Politechnice 4 Studia podyplomowe, liczba ich w r. 1964/65 wzrosła do 12-tu, a trzy dalsze są w organizacji. Studia te trwające od 1/2 roku do 2-ch lat można podzielić na trzy następujące grupy:

1) przekwalifikowywujące,
2) kompleksowe (wielobranżowe) oraz
3) pogłębiające specjalizację.

Większość studiów prowadzona jest stacjonarnie systemem "tydzień w miesiącu".

Ogólna liczba studiujących wynosi w r.1964/65 331 osób. W latach 1962/64 ukończyło studia podyplomowe łącznie 222 osoby (Mat. D10).

Ostatnia wreszcie sprawa wchodząca w zakres pracy pionu nauczania to sprawa opieki i pomocy udzielanej przez Politechnikę Warszawską dawnym wieczorowym szkołom inżynierskim w Białymstoku, Lublinie, Rzeszowie i Radomiu, z których trzy pierw-

sze podjęły lub podejmują działalność jako dzienne szkoły inżynierskie.

Działalność ta, prowadzona pod kierownictwem prof.Henryka Mustera i przy bardzo czynnym współudziale prof.prof. J.Tymowskiego i T.Puffa, obejmuje pomoc ze strony pracowników Politechniki w zakresie prowadzenia prac i egzaminów dyplomowych, bieżącą konsultację w zakresie prac organizacyjnych i programowych.

Wydział Inżynierii Budowlanej prowadził na terenie WSI w Białymstoku wieczorowy kurs magisterski dla inżynierów z tamtejszego ośrodka, który ukończyło w roku bieżącym pierwszych 5 absolwentów.

Taki sam kurs prowadzi od r.1964/65 Wydział Mechaniki Precyzyjnej na terenie WSI w Radomiu (Mat.D10).

Oddzielną pozycję stanowią powiązania z WSI w Warszawie, gdzie znaczną część kadry nauczającej stanowią pracownicy Politechniki.

10. Nowoczesne pomoce naukowe

Z nowoczesnych audio-wizualnych pomocy naukowych, jak: filmy naukowe, nagrania magnetyczne, rzutniki przezroczy niemych i udźwiękowionych, episkopy, epidiaskopy i telewizja - stosowane są dotychczas w małym zakresie.

Liczba Katedr stosujących w nauczaniu filmy, przezrocza i nagrania magnetyczne (ok. 40), posiadających kamery zdjęciowe (26) i wyrażających potrzebę produkcji filmów naukowych (26) - świadczy o rozmiarach zagadnienia na terenie Uczelni.

Mając powyższe na względzie przystąpiono eksperymentalnie w r.1964 do produkcji jednego filmu z zakresu geometrii wykreślnej (Obroty i kłady w rzutach Monge'a) oraz zaplanowano produkcję dalszych 5 filmów. Pierwszy z nich (Płaska fala elektromagnetyczna) jest obecnie w produkcji, a realizacja dalszych 4-ch filmów uzależniona jest od środków finansowych, jakie na ten cel ma przydzielić Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego.

Obok zagadnienia produkcji wystąpiło zagadnienie racjonalnego wykorzystania filmów naukowych posiadanych przez różne placówki zagraniczne i Filmos. Pierwsze eksperymenty (wyświetlono 35 filmów) wykazały duże zainteresowanie studentów (przeciętnie ok. 70 osób na pokazie). Projektuje się dalsze wyświetlania w r.ak. 1965/66 i przyspieszenie adaptacji sal do wyświetlania filmów.

Część czwarta

NAUKA, PRACE BADAWCZE, WSPÓŁPRACA Z GOSPODARKĄ NARODOWĄ

1. Główne kierunki pracy w pionie nauki w latach 1963-1965

W zakresie organizacji prac naukowo-badawczych wykonywanych w ramach planów badań naukowych uznano za ważne:

1) Opracowanie zasad prawidłowego podziału kredytów budżetowych na badania naukowe dla poszczególnych wydziałów i katedr.
2) Opracowanie zasad bieżącej kontroli przez Kwesturę, wydatkowania przyznanych katedrom kredytów w poszczególnych kwartałach roku budżetowego, mając na uwadze pełne i właściwe wykorzystanie kredytów przyznanych Uczelni na badania naukowe.
3) Przeprowadzenie analizy: a) prawidłowości ustalania przez wydziały (katedry) tematyki planów badań naukowych z punktu widzenia potrzeb gospodarki narodowej; b) realności planów badań naukowych; c) osiągnięć Uczelni w zakresie uzyskanych wyników naukowych; d) zakresu wykorzystania osiągnięć naukowych przez gospodarkę narodową; e) sposobu przekazywania przez Uczelnię (wydziały, katedry) wyników badań naukowych, publikacji prac naukowych; f) kontaktów naukowych z ośrodkami naukowymi zagranicznymi i krajowymi.
4) Założenie (przy Bibliotece PW) ośrodka informacji o wynikach prac naukowych Uczelni. Ośrodek ma za zadanie gromadzić egzemplarze wszystkich publikacji naukowych wydawanych przez katedry, Dział Wydawnictw PW, publikacji naukowych pracowników nauki PW wydawanych przez inne instytucje wydawnicze, informatory o pracach naukowych itp.

W zakresie organizacji prac zleconych zaplanowano:

1) Przeprowadzenie analizy działalności zleconej katedr za okres lat 1960-62 z uwzględnieniem: a) charakteru przyjmowanych zleceń (prace naukowo-badawcze, prace naukowo-usługowe, projektowe, ekspertyzy, produkcja seryjna itp.); b) przyczyn wpływających na kształtowanie się wzajemnej proporcji prac pod względem ich charakteru; c) kosztów realizacji (wykonanych poszczególnych kategorii prac zleconych ze względu na ich charakter); d) wartości wykonanych prac z uwzględnieniem korzyści jakie przyniosły dla rozwoju postępu technicznego, uruchomienia nowych gałęzi produkcji, oszczędności dewizowych (eksport, produkcja antyimportowa); e) zakresu wykorzystania wykonanych prac przez zleceniodawców o ile realną okaże się sprawa uzyskania odpowiednich materiałów; f) zakresu wykorzystania prac zleconych do prac magisterskich, doktorskich, względnie habilitacyjnych.

2) Opracowanie kartoteki selekcyjnej do rejestracji efektów gospodarczych uzyskanych z wprowadzania do produkcji przemysłowej wyników prac zleconych i do rejestru opracowań niewykorzystanych przez przemysł.

3) Opracowanie systemu bieżącego informowania przemysłu o kierunkach zainteresowań naukowych i możliwościach współpracy poszczególnych katedr Uczelni z przemysłem w zakresie działalności zleconej.

4) Przeprowadzenie analizy wyników narad branżowych zorganizowanych w Uczelni w okresie wystawy "Politechnika Warszawska Gospodarce Narodowej" (z uwzględnieniem wniosków, które mają opracować wyłonione w czasie narad komisje i zespoły uczelniano-resortowe).

5) Opracowanie zespołu zarządzeń organizacyjnych wynikających z wprowadzenia w życie (w Uczelni) nowej Uchwały Rady Ministrów o zasadach współpracy szkół wyższych z przemysłem, zastępującej dotychczasową Uchwałę Nr 2 z 1955 r.

6) Projekt organizacji specjalistycznych wytwórni aparatury pomiarowo-kontrolnej, elektro-medycznej itp., przejmujących obciążenia produkcyjne Gospodarstw Pomocniczych.

7) Opracowanie zasad wstępnego finansowania przez Uczelnię prac zleconych wykonywanych przez katedry z uwzględnieniem prioritetu prac naukowo-badawczych.

W zakresie wynalazczości pracowniczej wymienić należy:

1) Zebranie materiałów dotyczących ilości, charakteru i sposobu załatwiania spraw patentowych za okres 1960-1962, przeprowadzenie analizy tego materiału oraz opracowanie prawidłowego trybu załatwiania spraw patentowych w zakresie wynalazków dokonywanych przez pracowników nauki (organizacja komórki d/s wynalazczości,współdziałanie z rzecznikami patentowymi, opracowanie toku postępowania przy załatwianiu zastrzeżeń i spraw patentowych, opracowanie zasad finansowania itp.) - w oparciu o Ustawę z dnia 31.V.1962 r. o prawie wynalazczości.

2) Opracowanie zasad rejestracji patentów krajowych i zagranicznych oraz zasad współpracy z przemysłem w zakresie ich wykorzystania.

W zakresie rozwoju kadry naukowej uznano za ważne:

1) Przeprowadzenie analizy prawidłowości rozwoju młodej kadry naukowej w aspekcie zadań dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych stojących przed Uczelnią, jak również uwzględniając (wynikający z przepisów Ustawy) okres rotacji asystentów i adiunktów, który przypadał w r.1964.

2) Uporządkowanie w latach 1964 i 1965 spraw kadrowych w związku z kolejnymi rotacjami.

3) Przeprowadzenie analizy potrzeb Uczelni w zakresie samodzielnych i pomocniczych pracowników nauki, reprezentujących podstawowe dyscypliny teoretyczne (matematyka, fizyka, mechanika teoretyczna).

4) Rozeznanie w sprawie pozycji wykładowców w zależności od charakteru katedry i roku stażu.

5) Opracowanie uwag do projektów zmian w procedurze nadawania stopni naukowych doktora i docenta i uwag do szczegółowych postanowień noweli do ustawy o szkolnictwie wyższym.

W zakresie działalności wydawniczej zaplanowano przeprowadzenie następujących prac:

1) Ujednolicenie działalności wydawniczej prowadzonej na terenie Uczelni. Stopniowe likwidowanie działalności wydawniczej prowadzonej przez poszczególne katedry i włączenie pozycji wydawanych dotychczas na terenie Uczelni poza Działem Wydawnictw do planu wydawniczego Działu Wydawnictw, dla osiągnięcia wyższej sprawności technicznej procesu wydawniczego i lepszego poziomu redakcyjnego i graficznego wydawanych prac; zapewnienie właściwych honorariów przy równoczesnym zabezpieczeniu się przed nieprawidłowościami wydatkowanych na wydawnictwa sum.

2) W wydawnictwie Zeszytów Naukowych zaplanowano:
   a) Zreorganizowanie i uatrakcyjnienie zeszytów naukowych PW przez usunięcie dwóch zasadniczych dotychczasowych bolączek związanych z wydawaniem zeszytów naukowych:
      - zbyt długiego okresu jaki upływa pomiędzy złożeniem przez autora pracy do wydawania a przekazaniem jej do produkcji do Zakładu Produkcji Skryptów PW,
      - zbyt dużych remanentów magazynowych, które powstają wskutek słabego popytu na zeszyty naukowe;
   b) przejście na możliwie największą ilość pojedynczych prac naukowych wydawanych w ramach serii branżowych zeszytów naukowych;
   c) umożliwienie pracownikom naukowym PW wydawanie prac habilitacyjnych w formie pojedynczych prac w ramach serii branżowych Zeszytów Naukowych oraz kompletowa-

nie tych prac w bibliotekach wydziałowych i w Bibliotece Głównej PW.

3) W przeglądzie prac naukowych i badawczych usprawnić uzyskiwanie od katedr systematycznego nadsyłania notatek do "Przeglądu Prac Naukowych i Badawczych", co pozwoliło na wydawanie 4 dostatecznie aktualnych zeszytów "Przeglądu" rocznie.

4) W wydawnictwie skryptów uczelnianych uznano za ważne szersze zaspokojenie potrzeb studentów Politechniki Warszawskiej w zakresie skryptów przez:
   a) ustalenie faktycznych braków w zakresie książek, podręczników i skryptów uczelnianych na podstawie siatek godzin poszczególnych wydziałów, przy uwzględnieniu pozycji znajdujących się na rynku wydawniczym;
   b) sporządzenie planów wydawniczych przez wstawienie do nich w pierwszej kolejności pozycji do wydania z tych przedmiotów, które nie mają żadnych pomocy dydaktycznych;
   c) prowadzenie sprawniejszej propagandy wydawnictw uczelnianych wśród studentów przez stałe wystawy wydawanych skryptów w gablotach na terenie gmachów PW, częstsze wydawanie zapowiedzi wydawniczych w formie ulotek itp.

5) Uzyskano podniesienie poziomu produkcji i obniżkę kosztów własnych wydawnictw. Udoskonalono technikę wydawniczą przechodząc stopniowo całkowicie z techniki rotaprintowej na fotooffset. Nowa metoda obniża znacznie koszty fotochemigrafii i umożliwia wydawanie fotooffsetem nie tylko Zeszytów Naukowych, ale również i skryptów. Stworzyło to dla Działu Wydawnictw wiele nowych interesujących technicznych możliwości jak np. stosowanie przy wydawaniu skryptów formatu B5, a nie wyłącznie jak dotychczas formatu A4, wprowadzenie do tekstu większej liczby rysunków, fotografii itp.

W zakresie służby bibliotecznej przeprowadzono następujące prace:

1) Opracowano szczegółową strukturę organizacyjną Biblioteki Głównej oraz ramowy zakres działania komórek organizacyjnych Biblioteki.
2) Opracowano regulamin działania Biblioteki Głównej.
3) Opracowano strukturę i zakres działania bibliotek wydziałowych (zakładowych) z uwzględnieniem zasad finansowania zakupów zbiorów do tych bibliotek.

W sprawie perspektyw rozwoju Biblioteki PW do zanotowania są następujące fakty:

1) Pierwotna wersja projektu Centralnej Biblioteki Technicznej, która miała wchłonąć Bibliotekę Politechniczną, zamieniona została (KNiT) na projekt Biblioteki PW spełniającej rolę Centralnej Biblioteki Technicznej.
2) W planie rozbudowy PW uzyskano wstępnie korzystną lokalizację Biblioteki.
3) Jest przygotowany (KNiT) projekt uchwały KERM w sprawie budowy biblioteki.
4) Istnieją pewne możliwości wcześniejszego wprowadzenia do planu inwestycji MSzW Gmachu Biblioteki (ok. 50 tys.m^3) drogą sfinansowania ponad plan tego resortu.

2. Zmiany trybu planowania prac naukowo-badawczych

W latach 1962-1964 opracowane były w naszej Uczelni następujące plany robocze:

a) Plan "P" (Plan Państwowy)
b) Plan "R" (Plan Resortowy).

Tematyka włączona do tych planów wynikała z pięcioletniego planu badań naukowych ustalonego na lata 1961-1965, jak i późniejszych uzupełnień tego planu.

Część "P" tego planu zawierała problemy i tematy naukowe szczególnie ważne dla gospodarki narodowej.

Część "R" planu zawierała grupy tematów włączone do planu przez Resort Szkolnictwa Wyższego.

W oparciu o powyższe materiały były opracowane odpowiednie plany roczne.

Do rocznych planów "R" poza tematami wynikającymi z planu pięcioletniego była również włączona tematyka badań naukowych, podejmowana z inicjatywy pracowników katedr, zgodnie z ich zainteresowaniami naukowymi, jak np. pewne prace doktorskie lub habilitacyjne.

W r.1964 wprowadzone zostały nowe zasady planowania badań naukowych w myśl dyrektyw Komitetu Nauki i Techniki w zakresie opracowania planów prac naukowo-badawczych.

Zgodnie ze wspomnianymi zasadami, plany badań naukowych na lata 1965/66, 1966-1970 oraz plan dwuletni na lata 1966/67 zostały opracowane w następujący sposób:

a) ważniejsze prace naukowo-badawcze w dziedzinie przygotowania nowej techniki zostały włączone do planu "NT". Tematyka tych badań była uzgadniana z jednostkami wiodącymi powołanymi przez Komitet Nauki i Techniki, jeżeli jednostki odpowiednie zostały powołane i podjęły swe czynności,

b) ważniejsze prace podstawowe, teoretyczne i doświadczalne w dziedzinie nauk matematyczno-przyrodniczych i społecznych zostały włączone do planu "N",

c) niezależnie od wymienionych wyżej planów został opracowany plan MSzW, który obejmował całość planowanych badań, a więc badania włączone do planu "NT", "N", jak i pozostałe badania planowane przez poszczególne katedry.

Niezależnie od badań objętych planami, o których wyżej mowa niektóre katedry prowadziły badania "S" finansowane ze środków specjalnych oraz poczynając od r.1964 badania wynikające z umów zawartych w ramach RWPG.

Sprawozdawczość z działalności naukowej pozostała w zasadzie bez zmian. Po zakończeniu każdego roku kalendarzowego poszczególne katedry opracowywały sprawozdania dotyczące prowadzonych badań planowych. Sprawozdania te były przedkładane do wiadomości i oceny rad wydziałowych, Senatu PW, a następnie łącznie z opracowanym sprawozdaniem z działalności naukowej całej Uczelni przesyłane do Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego. Rezultaty zakończonych badań są publikowane, a niektóre z nich bezpośrednio przekazywane do zainteresowanych jednostek gospo-

darki uspołecznionej, bądź też zgłaszane do Urzędu Patentowego PRL w formie projektów wynalazczych w celu uzyskania ochrony patentowej.

3. Finansowanie planowanych badań naukowych

Planowane badania naukowe finansowano w latach 1962-1965 w sposób następujący:

W r.1962 przyznano i wykorzystano ogółem w rozdz.54 budżetu w §§ 1-15 kredyty w wysokości 44.327 tys.zł podzielone jak niżej.

Kredyty budżetowe	W tysiącach złotych		
	§§ 1-14	§ 15	Razem
Kredyty "adresowane"	11.585.-	5.420.-	17.005.-
Kredyty na prace "S"	1.888.-	5.400.-	7.288.-
Kredyty postawione do dyspozycji Uczelni	3.500.-	-	3.500.-

Pozostałe kredyty to różne dotacje, które były przyznane niektórym katedrom, jak np. dotacje Pełnomocnika Rządu do Spraw Wykorzystania Energii Jądrowej na badania naukowe i na zakup aparatury.

W r.1963 przyznamo i wykorzystano ogółem w rozdziale 54 budżetu w §§ 1-15 kredyty w wysokości 41.129 tys.zł, w tym:

Kredyty budżetowe	W tysiącach złotych		
	§§ 3-14	§ 15	Razem
Kredyty "adresowane"	7.364.-	13.410.-	20.774.-
Kredyty "S"	2.730.-	4.100.-	6.830.-
Kredyty postawione do dyspozycji Uczelni	5.675.-	350.-	6.025.-

W r.1964 przyznano i wykorzystano ogółem w rozdz.54 budżetu w §§ 1-15 kredyty w wysokości 45.866 tys.zł, w tym:

Kredyty budżetowe	W tysiącach złotych		
	§§ 3-14	§ 15	Razem
Kredyty "adresowane"	16.800.-	10.050.-	26.850.-
Kredyty "S"	2.940.-	2.500.-	5.440.-
Kredyty postawione do dyspozycji Uczelni	6.350.-	600.-	6.950.-

Pozostałe kredyty to różne dotacje przyznane niektórym katedrom na określone badania.

W r.1965 przyznano ogółem w okresie do 30.VI.65 r. w rozdz. 54 budżetu §§ 3-15 kredyty w wysokości 37.530 tys.zł, w tym:

Kredyty budżetowe	W tysiącach złotych		
	§§ 3-14	§ 15	Razem
Kredyty "adresowane"	15.010.-	10.390.-	25.400.-
Kredyty "S"	2.200.-	3.430.-	5.630.-
Kredyty postawione do dyspozycji Uczelni	4.600.-	1.900.-	6.500.-

Niezależnie od przydzielonych kredytów Uczelnia otrzymała w rozdz.54 budżetu na badania naukowe etaty. Liczba przyznanych etatów w poszczególnych latach przedstawia się następująco:

W r.1962, w rozdziale 54 przyznanych było
łącznie 151 etatów
w tym 43 etaty pom. pracowników nauki
oraz 108 etatów naukowo-technicznych.

W r.1963, przyznano 106 etatów wyłącznie nauk.-techn., a etaty pomocniczych pracowników nauki zostały przeniesione na rozdział 40 budżetu.

W r.1964 przyznano 119 etatów naukowo-technicznych, a w r.1965 według stanu na dzień 30 czerwca przyznano 201 tych etatów.

4. Rozwój młodej kadry naukowej; wyjazdy za granicę;rotacja

1) Doktoraty:

w r.1962 (od 1.IX) nadano stopień doktora 18 osobom, w tym 6 pracownikom PW,

w r.1963 nadano stopień doktora 60 osobom, w tym 29 pracownikom PW,

w r.1964 nadano stopień doktora 161 osobom, w tym 97 pracownikom PW,

w r.1965 (do 30.VI) nadano stopień doktora 93 osobom, w tym 62 pracownikom PW.

Niezależnie od tego 12 pracowników PW uzyskało stopień doktora w innych uczelniach.

Razem nadano stopień doktora 332 osobom, w tym 194 pracownikom PW.

2) Habilitacje:

w r.1962 (od 1.IX) nadano stopień docenta 4 osobom, w tym 1 pracownikowi PW,

w r.1963 nadano stopień docenta 18 osobom, w tym 9 pracownikom PW,

w r.1964 nadano stopień docenta 26 osobom, w tym 7 pracownikom PW,

w r.1965 (do 30.VI) nadano stopień docenta 6 osobom spoza PW.

W okresie kadencji

R a z e m : 54 osobom, w tym
17 pracownikom PW.

Nadto 3 pracownicy PW uzyskali stopień naukowy docenta poza Politechniką.

3) Stypendia doktoranckie i habilitacyjne:

w r.1962 stypendia doktorskie przyznano 84 osobom
habilitacyjne 43 osobom

w r.1963	stypendia doktorskie przyznano	68	osobom
	habilitacyjne	32	osobom
w r.1964	stypendia doktorskie przyznano	116	osobom
	habilitacyjne	53	osobom
w r.1965	stypendia doktorskie przyznano	31	osobom
	habilitacyjne	12	osobom

Urlopy naukowe i częściowe zwolnienia od zadań dydaktycznych w r. 1962 otrzymało 15 osób

w r. 1963 " 10 osób

w r. 1964 " 21 osób

w r. 1965 " 6 osób (do 30.VI).

Szczegółowe dane dotyczące planowania i realizacji badań naukowych jak i rozwoju młodej kadry naukowej zawierają Sprawozdania z Prac naukowo-badawczych Politechniki Warszawskiej za lata 1962/1963/1964 (patrz materiały N1,N2,N3). Zasługuje również na uwagę opracowanie pt. Analiza działalności Politechniki Warszawskiej w zakresie prac pozaplanowych oraz przegląd najważniejszych opracowań o charakterze naukowo-badawczym za lata 1960-62 (Mat. N4).

4) Wyjazdy za granicę

Analiza wyjazdów pracowników nauki na długo- i krótkoterminowe szkolenie zagraniczne wykazała, że były one celowe z punktu widzenia potrzeb Uczelni w zakresie kształcenia młodej kadry naukowej, przede wszystkim w dyscyplinach deficytowych.

Również właściwy był na ogół dobór ośrodków zagranicznych.

W okresie pobytu za granicą kilku delegowanych pracowników uzyskało stopnie naukowe, bądź też wykonało lub znacznie zaawansowało swoje prace doktorskie i habilitacyjne, przedłożone następnie w kraju odpowiednim radom wydziału.

Na kongresy, konferencje i zjazdy naukowe wyjechało w roku akademickim 1962/63 - 31 pracowników PW do 11 krajów, a w r.1963/64 - 35 pracowników do 12 krajów.

Wielu z delegowanych na kongresy i zjazdy pracowników PW brało aktywny udział w ich pracach. Często wybierani byli do władz różnych stowarzyszeń międzynarodowych.

Na konferencje i zjazdy naukowe delegowani byli w przeważającej liczbie samodzielni pracownicy nauki, wyjątkowo adiunkci.

Bardziej szczegółowe dane dotyczące spraw związanych z wyjazdami za granicę zawierają sprawozdania z działalności naukowej Uczelni za lata 1962, 1963, 1964 (Mat. N1,N2,N3).

6) Rotacja.

Ruch osobowy wśród młodszej kadry pracowników naukowo-dydaktycznych był bez porównania większy niż w okresie poprzednim z uwagi na obowiązujące okresy "rotacyjne".
W roku 1962/63 stan adiunktów i asystentów był następujący:

adiunktów	270
st. asystentów	587
asystentów	106
Razem	963

W roku szkolnym 1963/64 na ogólną liczbę zatrudnionych 266 adiunktów podlegało rotacji 92 adiunktów; z liczby tej 45 osób (tryb nadzw.) pozostało na stanowiskach adiunktów, 31 przeszło na stanowiska wykładowców, 1 osoba przeszła do G.P. i 15 osób zostało zwolnionych z Uczelni.

Z ogólnej liczby zatrudnionych 698 starszych asystentów podlegało rotacji 256; z liczby tej 171 osób przeszło na stanowiska prowadzących ćwiczenia, 20 osób zatrudnionych zostało w charakterze pracowników naukowo-technicznych, 6 osób zatrudnionych zostało w gospodarstwach pomocniczych, 33 osoby zostały zwolnione z pracy w Uczelni, 26 osób uzyskało przed 1.X. stopnie doktora - powołani na adiunktów.

W r.szk. 1964/65 na ogólną liczbę 308 adiunktów - podlega rotacji 8 adiunktów, w tym 4 posiada i 1 uzyska stopień doktora - pozostaną mianowani adiunktami, 3 osoby przejdzie na stanowiska wykładowców.

Z liczby 508 st.asystentów podlega rotacji 64 osoby; z liczby tej 14 osób ze stopniami doktora zostanie awansowanych na stanowiska adiunktów, 21 osób przejdzie na stanowiska wykładowców i 29 osób otrzymało wymówienia z pracy.

W dniu 1.X.1964 r. w Uczelni było zatrudnionych 171 osób na stanowiskach prowadzących ćwiczenia. Z liczby tej 4 osoby odeszły z pracy, 49 osób uzyskało stopnie i do dnia 1.III. 1965 r. awansowały na stanowiska adiunktów.

Z uwagi na likwidację z dniem 1.X.1965 w Uczelni stanowisk prowadzących ćwiczenia pozostałych 118 osób zatrudnionych na tych stanowiskach podlega akcji rotacyjnej. Z liczby tej 28 osób uzyska stopień doktora i awansuje na stanowiska adiunktów, 42 osoby przejdzie na stanowiska wykładowców i 48 osób otrzymało wymówienia z pracy w Uczelni.

Dla pełnej ilustracji stanu osobowego pracowników naukowo-dydaktycznych w Uczelni podajemy poniżej dane dotyczące profesorów i docentów.

W roku akadem. 1962/63 stan profesorów i docentów był następujący:

profesorów zwyczajnych	40
profesorów nadzwyczajnych	107
docentów	127
Razem	274

W latach akademickich 1962/63/64/65 ubytek z Uczelni i dopływ do Uczelni profesorów i docentów przedstawia się następująco:

1) przeniesieni na renty specjalne	- profesorów	- 5
	- docentów	-
2) zmarli	- profesorów	- 8
	- docentów	- 3
3) odeszli do innych uczelni	- profesorów	- 1
	- docentów	- 3
4) przybyli do Uczelni	- profesorów	- 3
	- docentów	- 3
5) powołani na stanowiska docentów etatowych		- 24
Obecny (1.VII.65) stan	- profesorów	- 162
	docentów	- 122

przejdzie na rentę specjalną od 1.X.1965 r.

- profesorów	- 4
- docentów	- 2

W sumie bilans "rotacji" w grupie profesorów i docentów wypada wyraźnie niekorzystnie. Przybytek młodych docentów zaledwie wyrównuje ubytki profesorów.

5. Rozwój wynalazczości pracowniczej (sprawy patentowe)

W okresie do 1964 r. rozwiązania techniczne mające cechy wynalazku były sporadycznie zgłaszane w Urzędzie Patentowym bezpośrednio przez poszczególne katedry za pośrednictwem rzeczników patentowych, bądź też za pośrednictwem zainteresowanych jednostek gospodarki uspołecznionej, które dysponowały niezbędnymi środkami finansowymi.

Kredyty, jakie otrzymywała na ten cel Uczelnia, były wysoce niewystarczające (około 30 tys. rocznie). Ustawa z dn. 31.V.1962 r. o wynalazczości, jak i późniejsze przepisy wydane w oparciu o tę ustawę wywarły korzystny wpływ na zainteresowanie katedr i pracowników P.W. ochroną patentową ich osiągnięć mających cechy wynalazku.

Zwiększyły się również środki budżetowe na ochronę patentową wynalazków pracowniczych (do około 100 tys.zł). Dla ułatwienia dokonywania zgłoszeń patentowych została powołana z dniem 1.I.1965 r. w dziale nauki P.W. sekcja wynalazczości pracowniczej. Do obowiązków tej sekcji należy załatwianie spraw związanych ze zgłaszaniem w kraju i za granicą wynalazków pracowników P.W. oraz prowadzenie informacji patentowej.

Sprawa opracowywania wniosków patentowych została posunięta naprzód dzięki przeszkoleniu 2 pracowników na rzeczników patentowych. Sprawa informacji patentowej, niezbędnej przy opracowaniu tematyki zamierzonych badań naukowych, czeka jeszcze na rozwiązanie.

W latach 1962, 1963 i 1964 zgłoszono ogółem 55 wniosków patentowych, a po utworzeniu Sekcji z dniem 1 stycznia 1965 r. do 30.VI.65 r. - już 35 wniosków.

6. Działalność Działu Wydawnictw Politechniki Warszawskiej w latach 1962-1964

Praca Działu Wydawnictw w latach 1962-1964 została nastawiona (jak już wspomniano wyżej p.1) przede wszystkim na realizację następujących zadań:

1) Ustawianie planów wydawniczych skryptów uczelnianych na podstawie realnego rozeznania potrzeb Uczelni.
2) Podniesienie poziomu edytorskiego i graficznego wydawanych skryptów.
3) Wprowadzanie usprawnień w pracy Działu Wydawnictw mających na celu zwiększenie wydajności pracy.

Postulat pierwszy został zrealizowany przez ścisłe oparcie się na siatkach programowych poszczególnych wydziałów przy kwalifikowaniu przez Zespoły Opiniodawcze zgłoszonych do wydania skryptów uczelnianych. Przy opiniowaniu celowości wydania stosowano kryterium zgodności treści skryptu z programem nauczania danego przedmiotu oraz brano pod uwagę stopień jego przydatności dla studentów, zatwierdzając do wydania w pierwszej kolejności pozycje przeznaczone dla studentów na pierwszych latach studiów. Przy ustalaniu objętości skryptów kierowano się tym, czy liczba arkuszy proponowanego skryptu jest proporcjonalna do liczby godzin wykładu lub ćwiczeń.

Postulat drugi znalazł wyraz m.in. w zmianie formatu skryptu ze staroświeckiego formatu A4 na nowoczesny, książkowy format B5, przez wprowadzenie kolorowych okładek, różniących się barwą w zależności od tematyki skryptu. Położono również nacisk na poprawność stylu i języka polskiego. Podniesienie poziomu graficznego wpłynęło niewątpliwie na zainteresowanie się wydawnictwami Politechniki przez szersze grono czytelników, jak również spowodowało większy napływ propozycji wydawniczych ze strony pracowników nauki.

Wynikiem realizacji trzeciego postulatu było zwiększenie liczby wydawanych arkuszy skryptów i Zeszytów Naukowych przy równoczesnym zachowaniu tej samej liczby pracowników Działu Wydawnictw.

Rozwój Działu Wydawnictw w latach 1962-1964 przedstawia następujące zestawienie, ilustrujące stały wzrost wydawanych arkuszy w porównaniu z rokiem 1961.

Rok	Arkusze wydane	%	Budżet Działu Wydawnictw zł
1961	278	100	985.665.-
1962	367	132	1077.000.-
1963	385	138	1240.000.-
1964	440	158	1302.000.-

W latach 1962-1964 kontynuowane było systematyczne wydawanie Przeglądu Prac Badawczych, który, zyskując sobie coraz większą popularność na terenie kraju, był rozsyłany do coraz szerszego kręgu odbiorców, a przede wszystkim do zakładów przemysłowych i biur projektowych.

W 1963 r. zaczęto wydawać, w ramach poszczególnych serii Zeszytów Naukowych, prace habilitacyjne pracowników Politechniki.

Wydawnictwa uczelniane Politechniki Warszawskiej były stale eksponowane na wystawach książki technicznej i na Międzynarodowych Targach Książki.

7. Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej w latach 1962 - 1964

1. Sprawy organizacyjne

W okresie sprawozdawczym opracowano projekt dziewięciooddziałowej struktury organizacyjnej Biblioteki Głównej, uwzględniający aktualne potrzeby Biblioteki i przewidujący dalszy jej rozwój.

Projekt, po wniesieniu poprawek i uzupełnieniu przez Senacką Komisję Biblioteczną, został przedstawiony w dn. 27.III.63 r. na posiedzeniu Senatu, który uchwalił nową strukturę organizacyjną Biblioteki.

Z kolei Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego wprowadziło do projektu częściowe zmiany i wydało go w formie załącznika do Zarządzenia Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego z dn. 20 stycznia 1964 r. w sprawie zatwierdzenia struktury organizacyjnej bibliotek głównych szkół wyższych.

W r.1964 Biblioteki Wydziałów: Architektury, Chemicznego, Inżynierii Sanitarnej i Wodnej oraz Mechanicznego Energetyki i Lotnictwa otrzymały regulamin opracowany przez Bibliotekę Główną, zaopiniowany przez Senacką Komisję Biblioteczną w porozumieniu z odpowiednimi Wydziałami i zatwierdzony przez Rektora.

Regulamin bibliotek wydziałowych podaje podstawę prawną działalności biblioteki wydziałowej, określa jej ustawienie organizacyjne, zadania i czynności związane z ich wykonaniem oraz organizacją pracy.

2) Gromadzenie i opracowywanie zbiorów

W latach 1962-64 księgozbiór Biblioteki Głównej i jej filii powiększył się o 6.084 wol. druków zwartych, 4.083 wol. wydawnictw ciągłych i 2.737 jednostek zbiorów specjalnych.

Stan księgozbioru na dzień 31 grudnia 1964 r. wynosił 189.520 jednostek obliczeniowych.

Rodzaj zbiorów	Stan na 31.XII.62 r.	Przybytek	Ubytek	Stan na 31.XII. 1964 r.
Druki zwarte	136.322	6.084	367	142.039
Wyd. ciągłe	24.616	4.083	-	28.699
Zbiory specjalne	16.045	2.737	-	18.782
R a z e m	176.083	12.904	367	189.520

Z otrzymanych w latach 1962-64 213.000 zł dewizowych Biblioteka zamówiła do swoich zbiorów 5.036 wol. oraz dla bibliotek wydziałowych, katedralnych i zakładowych 1540 wol.

Biblioteka prowadzi wymianę wydawnictw z bibliotekami krajowymi i zagranicznymi. Wymiana ta objęła w r.1964 w kraju 35 punktów wymiany, za granicą - 147 punktów (w tym kraje

europejskie 112 punktów, Ameryka 17 punktów, Azja 17 punktów i Australia 1 punkt).

W drodze wymiany otrzymano w latach 1962-64 565 wyd. zwartych krajowych i zagranicznych, 772 wol. wyd. ciągłych nieperiodycznych oraz 6.832 zeszyty czasopism. Wysłano w zamian 3.568 Zeszytów Naukowych PW oraz 604 wol. innych wydawnictw krajowych.

3) Udostępnianie zbiorów

Udostępnianie zbiorów w okresie 1962-1964 przedstawia się następująco:

	1962	1963	1964
Liczba korzystających z biblioteki	8.195	9.170	8.398
Liczba odwiedzin w czytelniach	55.821	60.522	65.289
Liczba wol. udostępnianych w czytelniach	100.620	105.676	108.485
Liczba wol. wypożyczonych poza Bibliotekę	50.842	51.255	53.178

4) Informacja bibliograficzna

W okresie 1962-1964 udzielono 11.093 informacji dotyczących poszukiwanego przez czytelników krajowego i zagranicznego piśmiennictwa naukowo-technicznego.

Wydano 6 biuletynów (półrocznych) informujących czytelników o otrzymanych przez Bibliotekę nowościach literatury zagranicznej.

8. Prace pozaplanowe, współpraca z gospodarką narodową w latach 1962-1964

W omawianym okresie zostały zmienione zasady zlecania i wykonywania prac pozaplanowych w związku z wejściem w życie Uchwały nr 108 Rady Ministrów z dn. 16.III.1963 r., w spra-

wie zasad współpracy pomiędzy szkołami wyższymi a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej.

W latach 1962 i 1963 Uczelnia zgłosiła szereg uwag i propozycji do projektu Uchwały, jak również brała udział w opracowaniu projektu Instrukcji wykonawczej. Nie wszystkie sugestie prawnych unormowań znalazły się w ostatecznej redakcji samej Uchwały nr 108 i późniejszych zarządzeniach wykonawczych (np.: sprawa niewystarczających limitów pracowników naukowo-technicznych i ich stawek, ograniczenie udziału pracowników spoza Uczelni itp.).

Instrukcja MSzW do Uchwały nr 108 została ogłoszona w dniu 15.X.64 r. Na podstawie wspomnianej Instrukcji Politechnika opracowała pismo okólne nr 1/65 zawierające zbiór przepisów regulujących całokształt działalności i tryb postępowania przy prowadzeniu działalności pozaplanowej. Obejmuje ono oprócz postanowień ogólnych, określenie zakresu i rozmiaru prac pozaplanowych, uprawnień dziekanów, kierowników katedr i dyrektorów instytutów, zasady kwalifikowania prac pozaplanowych, kompetencje Zespołu do Spraw Prac Pozaplanowych, tryb przyjmowania prac, ustalenia dotyczące wykonawców prac, ich wynagrodzeń, sprawy dotyczące gospodarki finansowej i administracji oraz wzory umów, kosztorysów, protokołów zdawczo-odbiorczych, wniosków o zezwolenie na zawieranie umów (Mat. N5).

Ponadto opracowano pismo okólne nr 2/65 w sprawie prowadzenia analitycznej księgowości działalności pozaplanowej i przeprowadzono instruktaż w tym zakresie (Mat. N6).

Opracowano wewnętrzne regulaminy nagród za prace wykonane w ramach dawnej Uchwały nr 2 oraz pismo okólne dotyczące trybu opracowania wniosków na nagrody według Uchwały nr 108 i Regulaminu MSzW z dn. 25.I.65 r. (Mat. N7 i N8).

Uchwała nr 108 poza unormowaniem spraw współpracy z jednostkami gospodarki uspołecznionej w ramach działalności pozaplanowej, stworzyła również możliwość innych form współpracy, jak zawieranie umów dwustronnych, wzajemnych patronatów, wymiany informacji naukowo-technicznych, organizowania mieszanych zespołów problemowych, udziału pracowników nauki w radach naukowo-technicznych, współudziału w podnoszeniu kwali-

fikacji inżynierskich. Powyższe formy współpracy nie są w pełni upowszechnione.

W wykonaniu Uchwały nr 108 w sprawie przekształcenia Gospodarstw Pomocniczych przy szkołach w inne jednostki organizacyjne, dokonano wstępnej analizy stanu organizacyjnego gospodarstw pomocniczych, biorąc pod uwagę zarządzenie nr 41 Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dn. 7 lipca 1964 r. Ustalono, że Politechnika nie ma gospodarstw pomocniczych, które by odpowiadały warunkom przekształcenia w ich przedsiębiorstwa państwowe podporządkowane bezpośrednio Ministrowi Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. KNiT z dn.23.VII.64 r.).

Ponadto stwierdzono, że Politechnika nie ma gospodarstw pomocniczych, które by odpowiadały warunkom przekształcenia w przedsiębiorstwa państwowe podporządkowane bezpośrednio Rektorowi, ponieważ żadne z nich nie ma przerobu w wysokości 5 mln zł i nie zatrudnia 50 osób.

Przewiduje się, w toku dalszej realizacji postanowień o przekształceniu gospodarstw pomocniczych działających na terenie Uczelni, komasowanie poszczególnych gospodarstw pomocniczych, w miarę możliwości i potrzeb oraz uzasadnionych względów natury organizacyjnej i ekonomicznej. W szczególności będą przekształcone gospodarstwa pomocnicze istniejące przy kilku zakładach w poszczególnych katedrach w pojedyncze większe gospodarstwa pomocnicze przy tych katedrach.

Wdrażanie do przemysłu opracowań zarówno prac planowych, jak i pozaplanowych natrafia w dalszym ciągu na trudności. Aktualną i ważną jest sprawa poszukiwania nowych rozwiązań zmierzających do przyspieszenia wykorzystania projektów przez przemysł. W celu stwierdzenia przydatności rozwiązań dla przemysłu oraz oceny tych prac, Politechnika rozpoczęła akcję zmierzającą do uzyskania bezpośrednich informacji od zleceniodawców.

Wartość wykonanych prac w działalności pozaplanowej w poszczególnych latach wyniosła: r.1962 - 86,2 mln zł, 1963 r. - 99,2 mln zł, 1964 rok - 108,9 mln zł. Liczba katedr wykonujących prace pozaplanowe wynosiła: 1962 rok - 138 katedr, 1963 rok - 138 katedr, 1964 rok - 144 katedry. Charakter prac przedstawiał się następująco:

R o k	Prac. nauk.-bad.	Prac. nauk.-usług.
1962	52,5 mln zł	33,7 mln zł
1963	58,5 " "	40,7 " "
1964	65,4 " "	43,5 " "

Prace o charakterze naukowo-usługowym kształtowały się w omawianym okresie na poziomie około 40% ogólnej liczby prac pozaplanowych. Ten udział prac naukowo-usługowych wynika z bieżących potrzeb przemysłu, przede wszystkim z zadań eksportowych i antyimportowych. Warto również nadmienić, że prace naukowo-usługowe stanowią nieraz prace przygotowawcze i pomocnicze do prac badawczych. Prawie połowa prac zakwalifikowanych jako naukowo-usługowe stanowi produkcję pojedynczych urządzeń lub niewielkich serii opartych na uprzednio wykonanych prototypach w katedrach Politechniki. Z reguły produkcja ta stanowi antyimport, a dość często wykonywana jest na zlecenie central handlu zagranicznego. W wykonywaniu prac pozaplnowych brały udział następujące grupy pracowników:

Rok	prac. naukowi		nauk.-tech.	etatowi GP	spoza Uczelni	Razem
	samodz.	pomocn.				
1962	157	778	469	400	576	2380
1963	177	1021	484	385	650	2717
1964	193	1005	638	415	525	2776

Wypłacono fundusz robocizny bezpośredniej w mln złotych:

R o k	prac. budżet.	etatowi GP	spoza Uczelni	Razem
1962	16,4	9,9	16,2	42,5
1963	18,9	10,9	18,6	48,4
1964	20,3	11,5	16,5	48,3

Przeglądem osiągnięć w zakresie współpracy Politechniki Warszawskiej z gospodarką narodową była otwarta w końcu listopada 1962 r. wystawa atytułowana "Politechnika Warszawska - Gospodarce Narodowej", o której wspomniano na wstępie.

Politechnika Warszawska brała również udział w wystawie "Eksport - Import" w Katowicach w kwietniu i maju 1963 roku oraz od 1.XII.64 r. do 31.I.65 r. w Ogólnopolskim Przeglądzie Prototypów i Nowych Konstrukcji. Ponadto Politechnika Warszawska zapewniła również liczny udział pracowników nauki w komisjach oceny ogółu wystawionych eksponatów. Szczegółowa analiza działalności pozaplanowej, form współpracy, korzyści dla dydaktyki, nauki, kadry naukowej i gospodarki narodowej oraz wykaz ważniejszych prac zostały podane w sprawozdaniach za poszczególne lata:

za r.1962 w sprawozd.-analizie za lata 1960-62 (N4)
1963 " rocznym str. 45-145 (N2)
1964 " " str. 45-116 (N3)

9. Gospodarka nadwyżkami działalności pozaplanowej

W latach 1962-1964 z działalności pozaplanowej osiągnięto nadwyżkę w wysokości 68,5 mln zł; w 1962 roku - 16,3 mln zł; w 1963 roku - 19,8 mln zł i w 1964 roku - 32,4 mln zł. Na znaczne zwiększenie nadwyżki w roku 1964 wpłynęła zmiana narzutów.

Podziału nadwyżki dokonywano zgodnie z przepisami, przeznaczając największą jej część na zakup środków podstawowych (wyposażenie).

Wygospodarowana w tym okresie kwota 41 mln zł nie mogła być wydatkowana na zamierzony cel wobec ograniczenia przez MSzW limitów inwestycyjnych.

	w r.1962	w r.1963	w r.1964
Wygospodarowano	6,9 mln	11,4 mln	22,7 mln
Przyznano limit	8,5 "	4,8 "	8,0 "
Wykorzystano	8,2 "	7,2 "	8,3 "

Na akcję socjalną i kulturalną przekazano w latach 1962-1964 9,6 mln zł.

	w r.1962	w r.1963	w r.1964
Przekazano kwoty	2,9 mln zł	1,8 mln zł	4,9 mln zł
Wykorzystano	1,3 " "	2,8 " "	2,8 " "
w tym na:			
1. organizacje młodzieżowe (ZSP, ZMS, ZMW, AZS itp.)	304 tys.zł	523 tys.zł	477 tys.zł
2. czasopismo "Politechnik"	43 " "	133 " "	167 " "
3. ZNP - cele socjalne i kulturalne	727 " "	1063 " "	1012 " "
4. Inwestycje socjalne	-	591 " "	496 " "
5. Fundusz budownictwa mieszkaniowego	-	301 " "	405 " "
6. Inne cele	203 " "	161 " "	437 " "

Na nagrody przeznaczono kwotę 8,8 mln zł

w r. 1962	w r. 1963	w r. 1964
0,9	3,1	4,8

Fundusz nagród będzie uruchomiony dopiero w bieżącym roku, ponieważ zarządzenie MSzW z dn. 25.I.65 r. w sprawie zasad i trybu przyznawania nagród z funduszu rektorskiego uzyskiwanego z nadwyżek działalności pozaplanowej zostało przekazane PW dopiero w kwietniu 1965 r.

Kwota funduszu nagród na 1.I.65 r. wynosi 9,5 mln zł, w tym saldo z funduszu nagród wygospodarowanego w okresie działania Uchwały Nr 2 wynosi 1,3 mln zł (wg ustaleń PW w oparciu o pismo MSzW Nr DF-II-2a/32/63).

Za prace planowe wykonane według zasad Uchwały Nr 2 będą mogły być przyznane nagrody tylko do końca 1966 r. Pozostałość funduszu nagród nie wykorzystana do końca 1966 r. będzie przeznaczona na zakup środków podstawowych.

Za osiągnięcia uzyskane przy wykonywaniu prac naukowo-badawczych planowych i pozaplanowych oraz umów dwustronnych po wejściu w życie Uchwały Nr 108 można będzie wypłacać nagrody z funduszu nagród uzyskanego z nadwyżek wygospodarowanych po dniu 1.V.1963 r. według zasad i trybu ustalonego regulaminem

MSzW i regulaminem wewnętrznym Politechniki Warszawskiej (patrz Mat N8).

W roku 1964 w wyniku zarządzeń doraźnych w toku wykonywania kontroli przez inspektorów NIK zarządzono odprowadzenie na dochód Skarbu Państwa kwoty 9.286.845 zł specjalnego fundszu mieszkaniowego powstałego z odpisów 2% od obrotów gospodarstw pomocniczych.
Akcja ta zapoczątkowana w r.1957, uznana została za niezgodn z obowiązującymi przepisami.

Sprawa była przedmiotem dłuższej wymiany korespondencji.

Przyjmując zalecenie likwidacji tej formy funduszu mieszkaniowego, Kierownictwo Uczelni stało na stanowisku potraktowania odprowadzonej sumy jako nadwyżki do podziału będącej efektem działalności gospodarstw pomocniczych w minionym okrsie.

W wyniku prowadzonych pertraktacji uznano jedynie zasadność roszczeń P.W. do, w podobny sposób odprowadzonej kwoty przeznaczonej na nagrody z okresu działania Uchwały Nr 108. Natomiast kwestionowaną sumę funduszu mieszkaniowego przyobicano zwrócić P.W. w postaci rozszerzonego (jeżeli zajdzie potrzeba) kredytu na budownictwo mieszkaniowe przyzakładowe.

Szereg spraw dotyczących gospodarki pozaplanowej w powiązaniu z działalnością "budżetową" w szczególności zagadnień dyscypliny pracy i płac, wytkniętych przez inspekcie NIK zostało uporządkowanych zgodnie z otrzymanymi zaleceniami - sprawom tym były poświęcone m.in. pisma okólne Rektora Nr 18/65 i 29/65 (patrz Mat. N10).

Analiza, aktualny stan i dalsze zmiany porządkujące stan rzeczy zgodnie z zaleceniami NIK ustalone zostały na naradzi pod przewodnictwem prof. Różyckiego i sformułowane ostatecznie 28.7.65 r. (patrz Mat. N11).

Godny uwagi jest fakt, że tzw. dopłaty dla pracowników budżetowych z funduszów gospodarstw pomocniczych były radykalnie zredukowane już wcześniej. W r.1961 wynosiły one pona milion złotych, w r.1962 już niespełna 700 tys., w 1963 - 245 tys.zł. W r.1965 zostały zredukowane do zera.

CZĘŚĆ KOŃCOWA

1. Uwagi ogólne

W ujęciu przedstawionego sprawozdania przeważa kronikarskie ujęcie. Nie podjęto próby krytycznej analizy. Nie zawsze również utrzymano właściwe proporcje ilościowe i jakościowe zebranych informacji.

Nie mniej, w świetle świeżych doświadczeń zbierania materiałów do księgi 50-lecia Politechniki Warszawskiej, można było stwierdzić jak bezcenne były jakiekolwiek fragmenty tego rodzaju opracowań w przeszłości - niestety bardzo nieliczne.

Nie omówiono oddzielnie działalności Komisji Senackich, poza ich bezpośrednim udziałem w pracach pionów dydaktyki i nauki.

Bodaj słowo uznania należałoby wypowiedzieć pod adresem Komisji dyscyplinarnej dla pracowników nauki, która pod przewodnictwem prof. B.Dubickiego rozpatrzyć musiała niejedną trudną sprawę wniesioną przez rzeczników dyscyplinarnych (Mat. R1).

Przedłożone sprawozdanie jest w pewnym sensie przewodnikiem do materiałów źródłowych, opracowań specjalnych, sprawozdań rocznych i okresowych działów dydaktyki i nauki, wewnętrznych aktów normatywnych itp. Część tych dokumentów była powielona i w swoim czasie udostępniona członkom Senatu, często wszystkim katedrom.
W związku z powyższym nie uznano za niezbędne zaopatrywanie sprawozdania w załączniki, ograniczając się do odsyłań w odpowiednich miejscach tekstu do "Materiałów" sygnowanych jak następuje. W części wstępnej i części I (ogólnej) litera "O" z kolejnymi liczbami. W części II dotyczącej administracji - literą "A". W częściach III i IV poświęconych dydaktyce

i nauce literami "D" i "N" i jak poprzednio kolejnymi liczbami.

2. Sprawy zaległe. Szczególne zalecenia Senatu

1) Ważną sprawą, która pozostała nie załatwiona mimo zgodnej opinii Ministerstwa i Kierownictwa Uczelni jest uruchomienie kształcenia w zakresie matematyki w P.W. Kształcenie takie miało być rozpoczęte już w r.1965/66.
Sprawa przewlekła się w dyskusjach organizacyjno-programowych. Stan aktualny przedstawia się tak, że Senacka Komisja do Spraw Planów Studiów i Programów przedstawiła datowane 13 lipca 65 r. "Tezy w sprawie studiów matematycznych i fizycznych na Politechnice" obejmujące ogólne założenia programowe i organizacyjne tych studiów.
Równolegle z powołaniem do życia Instytutu Fizyki (projekt statutu przyjęty przez Senat, przesłany do MSzW w lipcu br.), problem uruchomienia studiów matematycznych i fizycznych w P.W. jest pierwszym problemem w zakresie organizacji nauczania, który stanie przed nowym Kierownictwem Uczelni.

2) Drugim problemem tego typu jest zlecone pismem Min.Szk.Wyższego z 26 lipca br. przedstawienie do 4 września założeń organizacyjnych i propozycji personalnych utworzenia "Międzywydziałowego Studium Nauk Politycznych" - sprawą zajmowała się specjalna komisja KZ PZPR z udziałem przedstawicieli KW. Nie ma w tej chwili możliwości zaangażowania bodaj na II etat docentów, którzy mogliby stanowić trzon nowego Studium. W tej chwili należy raczej mówić o uruchomieniu zajęć dydaktycznych z zakresu podstaw nauk politycznych na dwu wybranych wydziałach, pod opieką Katedry Ekonomii Politycznej. Koncepcja międzywydziałowego studium, czy może słuszniej uczelnianego instytutu nauk ekonomicznych i społecznych obejmującego problematykę nauk politycznych, pozostaje sprawą otwartą.

Polecenie Ministerstwa przedstawienia wspomnianych założeń organizacyjnych do 4 września nie będzie wykonane.
Jako marginesową uwagę dodać należy, na podstawie podobnego polecenia w r.ub. Politechnika Warszawska przygotowała uruchomienie na dwu wydziałach wykładów i zajęć repetytoryjnych z Podstaw Nauk Politycznych, porozumiewając się z szeregiem starannie dobranych atrakcyjnych prelegentów. Akcja ta została na początku roku szkolnego zatrzymana z polecenia Ministerstwa.

3) Wymaga zakończenia proces rotacji. We wrześniu należy jeszcze zweryfikować listę osób, które będą mogły po złożeniu do 15.IX.br. prac doktorskich zająć stanowiska adiunktów, a którym bądź wymówiono dalszą pracę, bądź zaproponowano zajęcie stanowisk wykładowców. Akcja ta powinna doprowadzić do uzgodnienia pewnych różnic poglądów między Politechniką a Departamentem Studiów Technicznych w sprawie liczby etatów asystentów i adiunktów, które miałyby być zamienione na etaty wykładowców.

4) Wymagają sprecyzowań szczegóły obchodu 50-lecia P.W. przy okazji uroczystej inauguracji roku szkolnego 1965/66 w dniu 15 listopada br.
W rozmowie odbytej z Rektorem dn. 5.VIII.65 r. Minister Golański okazał żywe zainteresowanie sprawą 50-lecia i wystąpił z sugestiami merytorycznymi i organizacyjnymi dotyczącymi tej uroczystości. Sugestie te wymagają dalszych uzgodnień i technicznych przygotowań.
Wydaje się niezbędne szybkie włączenie nowego Kierownictwa Uczelni do prac Komitetu obchodu.

5) Sprawą typu porządkowego, lecz w nielicznych przypadkach również merytorycznego, jest powołanie kierowników katedr zgodnie z wnioskami przesłanymi w czerwcu br. do Ministerstwa. Nie należałoby dopuszczać do stanu "ex lex" po 30 września br., kiedy to dla dużej liczby kierowników katedr wygasa termin powołań.

6) Zgodnie z życzeniem Senatu (wniosek prof. Pełczyńskiego) w ciągu ostatnich kilku miesięcy nastąpiło daleko idące

uporządkowanie wniosków awansowych docentów i profesorów nadzwyczajnych. Poza liczną grupą (blisko 20) nominacji dokonanych w bieżącym roku kalendarzowym, już na podstawie znowelizowanej ustawy przeszło przez opinię Prezydium R.Gł. dalszych 15 wniosków awansowych Politechniki Warszawskiej. Według posiadanych informacji liczba wniosków, w tym niestety kilka sprzed paru lat, nie rokujących nadziei pozytywnego załatwienia bez doatkowego udokumentowania, wynosi jeszcze około 10. Kilka spraw jest w przygotowaniu do przedstawienia na prezydium R.Gł.
Dzięki osobistemu zaangażowaniu Ministra Golańskiego należy liczyć się z powytywnym załatwieniem wniosków o awans profesorów nadzwyczajnych M.Kaczorowskiego i J.Chmielewskiego, które to sprawy były przedmiotem licznych dyskusji (wnioski spóźnione w stosunku do wieku zainteresowanych).

7) Wymaga ostatecznego uporządkowania struktura katedralna Wydziału Komunikacji.

8) Należy uzyskać oficjalną zgodę Ministerstwa na funkcjonowanie międzywydziałowego zakładu metod nauczania i wychowania.

3. Sprawy inwestycji

1) Sprawą, która ściśle nie należy do zaległych ale wymaga aktualnych i dalszych uzgodnień z Ministerstwem (DT) jest plan inwestycyjny najbliższej 5-latki. Całość tego planu zależy oczywiście od rozmiarów inwestycji całego resortu. Niemniej są jeszcze szczegóły do uzgodnienia, niezależnie od ogólnej sumy kredytów inwestycyjnych. Dotyczy to m.in. kolejności pewnych inwestycji.
Sprawa wymaga uzgodnienia między Departamentem Studiów Technicznych, Inwestycji oraz Kierownictwem Politechniki.

2) Sprawa planu perspektywicznego rozwoju P.W. będzie niewątpliwie niejednokrotnie jeszcze przedmiotem szczegółowych prac Kierownictwa Uczelni i Senatu. Należy wyrazić pogląd,

że proporcje rozwoju poszczególnych kierunków studiów są bardziej odpowiedzialnym i trudnym zadaniem niż ustalenie globalnej liczby studentów i globalnej kubatury inwestycji, która w przeważającej części będzie stanowić typowe budownictwo szkolne. W związku z tym szczegółowe ustalenie zadań dydaktycznych Politechniki Warszawskiej, nie powinny naruszać generalnego planu inwestycji "wielkich" kubatur. Dotychczasowe dwa opracowania założeń rozwojowych będą pożytecznymi etapami przybliżeń do definitywnego planu rozwoju P.W. do r.1980.
Byłby błędem i wielką szkodą dla Politechniki powrót do koniunkturalnych inwestycji dla celów specjalistycznych z zaniedbaniem rozbudowy podstawowej bazy dydaktycznej. W jakichkolwiek dyskusjach na temat inwestycji budowlanych Politechniki Warszawskiej, nie wolno zapomnieć, że już przy obecnych około 12.000 studentów, licząc według przyjętych w Ministerstwie Szkolnictwa Wyższego normatywów, nasza Uczelnia rozporządza zaledwie 2/3 potrzebnej kubatury i musi uzyskać dla należytego funkcjonowania nowych 300 tys. m^3 nawet w przypadku "zamrożenia" ogólnej liczby studentów na obecnym poziomie, a zamrożenie takie nie jest możliwe. Słuszny jest postulat ograniczenia rozwoju Politechniki Warszawskiej mierzonego liczbą studentów. Koncepcją nie do przyjęcia byłoby całkowite zahamowanie wzrostu Szkoły. Temu poglądowi odpowiadają zadania szkoleniowe postawione Politechnice Stołecznej w planie perspektywicznym, stanowiące podstawę wspomnianych poprzednio założeń rozwojowych Uczelni.

4. Sprawy organizacyjne

W p.2 wspomniano sprawy Wydziału Komunikacji i Zakładu Metod nauczania i wychowania.
Najważniejszym zagadnieniem przyszłościowym w zakresie organizacyjnym jest sprawa tworzenia Instytutów Uczelnianych. Sprawie tej poświęcono w ubiegłej kadencji wiele uwagi (patrz Mat. R2).

Zarówno przeciwwskazane są automatyzm i schematyzm w tworzeniu jednostek instytutowych jak i odwlekanie powołania do życia takich jednostek z powodu obaw katedr przed utraceniem dotychchzasowej niezależności.
Zarówno organizacja prac badawczych jak i potrzeby racjonalnie pojętej dydaktyki wskazują na celowość powstawania większych jednostek.
Proces scalania musi jednak dokonywać się w atmosferze zrozumienia jego celowości.
W każdym przypadku ważna będzie baza materialna powstającego instytutu i jego należyte kierownictwo.

WYKAZ MATERIAŁÓW DO SPRAWOZDANIA KADENCYJNEGO 1962-1965

S p r a w y   o g ó l n e

O1. Plan perspektywiczny Rozwoju Politechniki Warszawskiej w latach 1963-1980

O2. Plan Perspektywiczny Rozwoju Politechniki Warszawskiej w latach 1965-1980

O3. Departament Studiów Technicznych Nr DT-XI-5c/13/65 z dnia 30 czerwca 1965 r. do Departamentu Inwestycji i Kapitalnych Remontów (Odpis pisma).

D y d a k t y k a

D1. Informacja o wynikach nauczania (6 dokumentów)

D2. Informacja o pracy Senackiej Komisji d/s planów studiów i programów (11 dokumentów)

D3. Informacja o pracy Zakładu Metod Nauczania i Wychowania (3 dokumenty)

D4. Zagadnienia praktyk (9 dokumentów)

D5. Zespół d/s kandydatów na studia (13 dokumentów)

D6. Sprawozdanie Senackiej Komisji d/s Wychowawczych P.W. (9 dokumentów)

D7. Informacja o pomocy materialnej dla studentów (3 dokumenty)

D8. Informacja o Studium Wychowania Fizycznego (1 dokument)

D9. Informacja o przebiegu realizacji przepisów ustawy o planowym zatrudnieniu absolwentów (1 dokument)

D10. Informacja o studiach podyplomowych (3 dokumenty)

D11. Niektóre sprawy toku studiów (1 dokument).

N a u k a

N1. Sprawozdanie z prac naukowo-badawczych P.W. za rok 1962

N2. Sprawozdanie z prac naukowo-badawczych Politechniki Warszawskiej za rok 1963

N3. Sprawozdanie z prac naukowo-badawczych Politechniki Warszawskiej za rok 1964

N4. Analiza działalności Politechniki Warszawskiej w zakresie prac pozaplanowych oraz przegląd najważniejszych opracowań o charakterze naukowo-badawczym za lata 1960-1962

N5. Pismo okólne Nr NG-1/65 z dnia 2 stycznia 1965 r. w sprawie przyjmowania zleceń i wykonywania pozaplanowych prac naukowo-badawczych, naukowo-usługowych i usługowych przez Politechnikę Warszawską

N6. Pismo okólne Nr NG-2/65 w sprawie instrukcji dotyczącej prowadzenia analitycznej księgowości działalności pozaplanowej

N7. Pismo okólne Nr 1/N/64 Rektora Politechniki Warszawskiej z dnia 9.2.1965 r. w sprawie trybu opracowania wniosków o przyznanie nagród za prace naukowo-badawcze prowadzone w ramach planów naukowych z Uchwały nr 2 Prezydium Rządu z dnia 7.I.1955 r.

N8. Pismo okólne Nr 35/N/65 Rektora Politechniki Warszawskiej z dnia 28.VI.1965 r. w sprawie trybu opracowania wniosku o przyznawaniu nagród z nadwyżki narzutu uzyskanego z wykonawstwa prac zleconych pozaplanowych na podstawie Uchwały nr 108 R.M.

N10. Pismo okólne 28/65 Pismo okólne 29/65

N11. Pismo Prorektora Prof. Jana Różyckiego z załącznikami.

R ó ż n e

R1. Komisja Dyscyplinarna dla Pracowników Nauki Politechniki Warszawskiej

R2. Ocena działalności istniejących oraz propozycje powołania nowych instytutów w Politechnice Warszawskiej (Prorektor Prof. Jan Różycki).